

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Vedtak i Hemnes kommunestyre

K.sak 38/2014) i møte 4.november 2014:

«Hemnes kommune går videre med utredninger av følgende alternativer til framtidig kommunestruktur for Hemnes:

- 1) Fortsette som egen kommune – evt. med mindre grensejusteringer.
- 2) Inngå i en storkommune med Rana, Lurøy og Nesna (evt. flere)**
- 3) Inngå i en storkommune med Grane, Hattjelldal og Vefsn
- 4) Inngå i en kommune med Hattjelldal eller i en kommune med Hattjelldal og Grane.
- 5) Inngå i en storkommune med Rana og Vefsn».
- 6) Inngå i en storkommune med Hattjelldal, Hemnes og Rana

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Vedtak i Hemnes kommunestyre forts.

Første fase med innhenting og sammenstilling av faktagrunnlaget for de ulike alternativene utføres administrativt med ferdigstilling av rapport innen 1. juni 2015.

Kommunestyret forutsetter at politikerne involveres i videreføringen av prosessen i neste fase når vurderinger og prioriteringer skal gjøres på grunnlag av framskaffet informasjon.

Likeens må befolkningen involveres på en grundig måte i fase 2.

Fase 2 må være ferdig utredet forsommeren 2016 slik at kommunestyret har grunnlag for å fatte endelig vedtak i juni 2016 om framtidig kommunestruktur for Hemnes».

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Milepæler i utredningsarbeidet

	F.skap/K.styrer	Rådmannen	K.styrer
	Presentasjon utredning	Ferdig utredning	Sak intensjons- grunnlag
Træna	28.okt	17.sep	28.okt
Rødøy	1.okt	17.sep	29.okt
Lurøy	7.okt	17.sep	7.okt
Nesna	16.sep	17.sep	21.okt
Hemnes	15.okt	17.sep	3.nov
Rana	01.sep	17.sep	17.nov

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

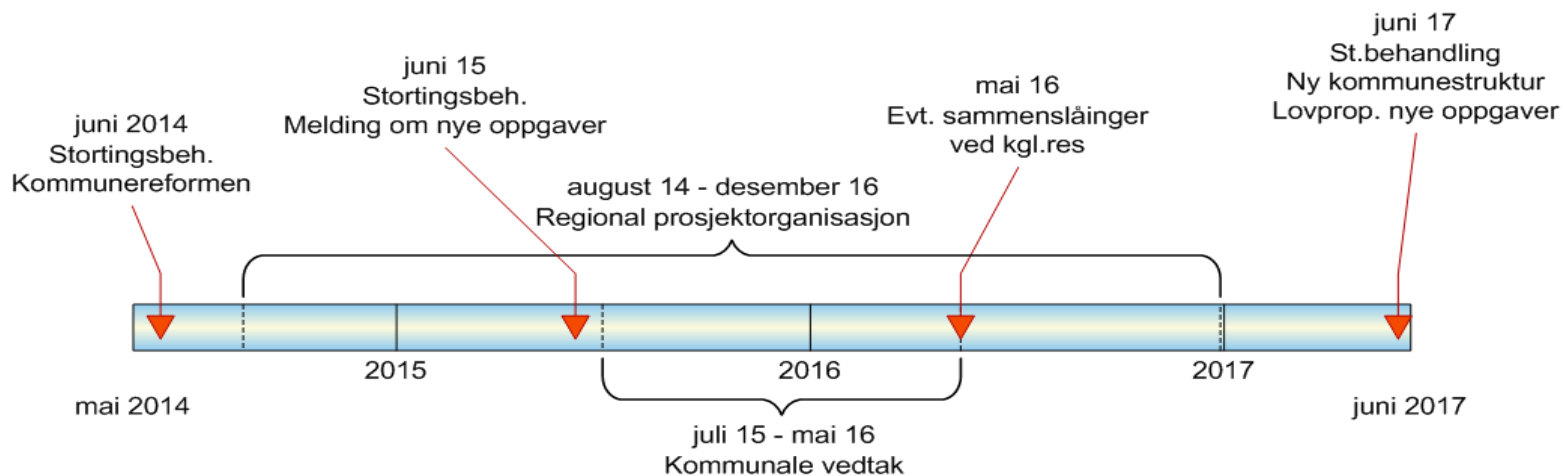
Tidslinja

Kommuner i fase 1:

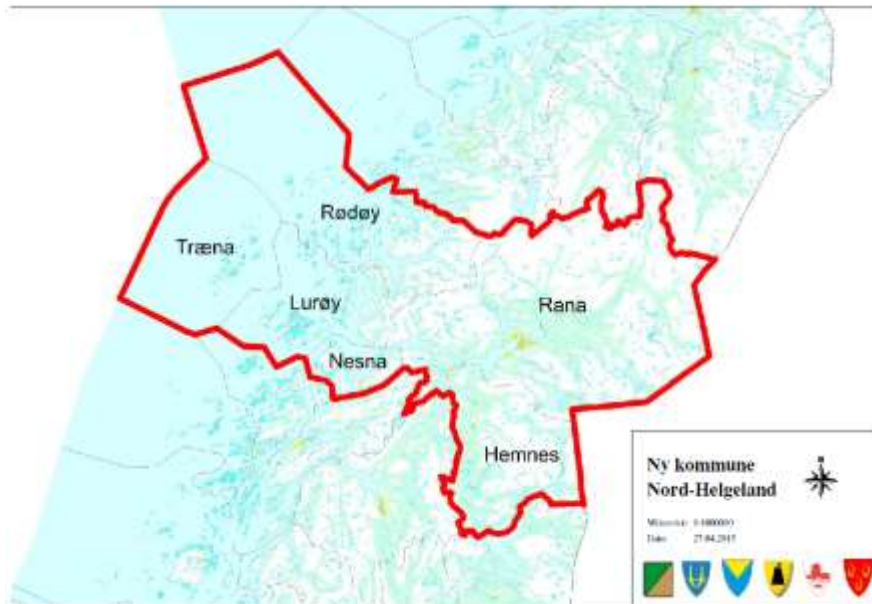
-vedtak om sammenslåing mai – des. 2015

Kommuner i fase 2:

-vedtak om sammenslåing innen juni 2016

Ny kommune på Nord-Helgeland

Innbyggere Areal land Areal sjø

1.1.2015

km²

Træna	486	16,31	-	1770,30
Rødøy	1269	711,30	-	2391,77
Lurøy	1917	264,52	-	1072,51
Nesna	1871	183,13	-	219,63
Hemnes	4528	1588,52	-	64,42
Rana	26078	4460,65	-	128,29
Totalt	36149	7224,43	-	5653,92

Totalt land- og sjøareal: 12 878,35 km²

Vil eventuelt bli Norges nest største kommune i areal etter Kautokeino med 9797,43 km²

Rana kommunes naboer i øst:

Arjeplog: 14 494 km² – 3 116 innbyggere

Sorsele: 7 493 km² – 2 699 innbyggere

Storuman: 8 285 km² – 6 042 innbyggere

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Bakgrunn

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Melding kommunereform:

Anbefalt innhold og struktur på utredningsarbeidet

- a) **Kommunen som tjenesteyter**
Kvalitet på tjenestene, effektiv ressursbruk og likeverdighet.
- b) **Kommunens utøvelse av myndighet og kontroll**
Habilitet, likebehandling, rettssikkerhet, forutsigbarhet og transparens
- c) **Kommunen som samfunnsutvikler**
Helhetlig areal- og transportplanlegging, næringsutvikling og miljøpolitikk. Lokalpolitikernes roller og handlingsrom. Samfunnsdialog og sentral påvirkningskraft.
- d) **Kommunen og lokaldemokratiet**
Effektiv lokalpolitisk styring, aktiv lokalpolitikk, nærhet, medvirkning og synlighet

Nye oppgaver i flg. St.meld. 14 (2014-2015) innarbeides i utredningen

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Kriterier for å vurdere kommunenes oppgaveløsning i dag og i en framtidig kommunestruktur:

Tilstrekkelig kapasitet

Relevant kompetanse

Tilstrekkelig distanse

Effektiv tjenesteproduksjon

Økonomisk soliditet

Valgfrihet

Funksjonelle samf.utvikl. områder

Høy politisk deltakelse

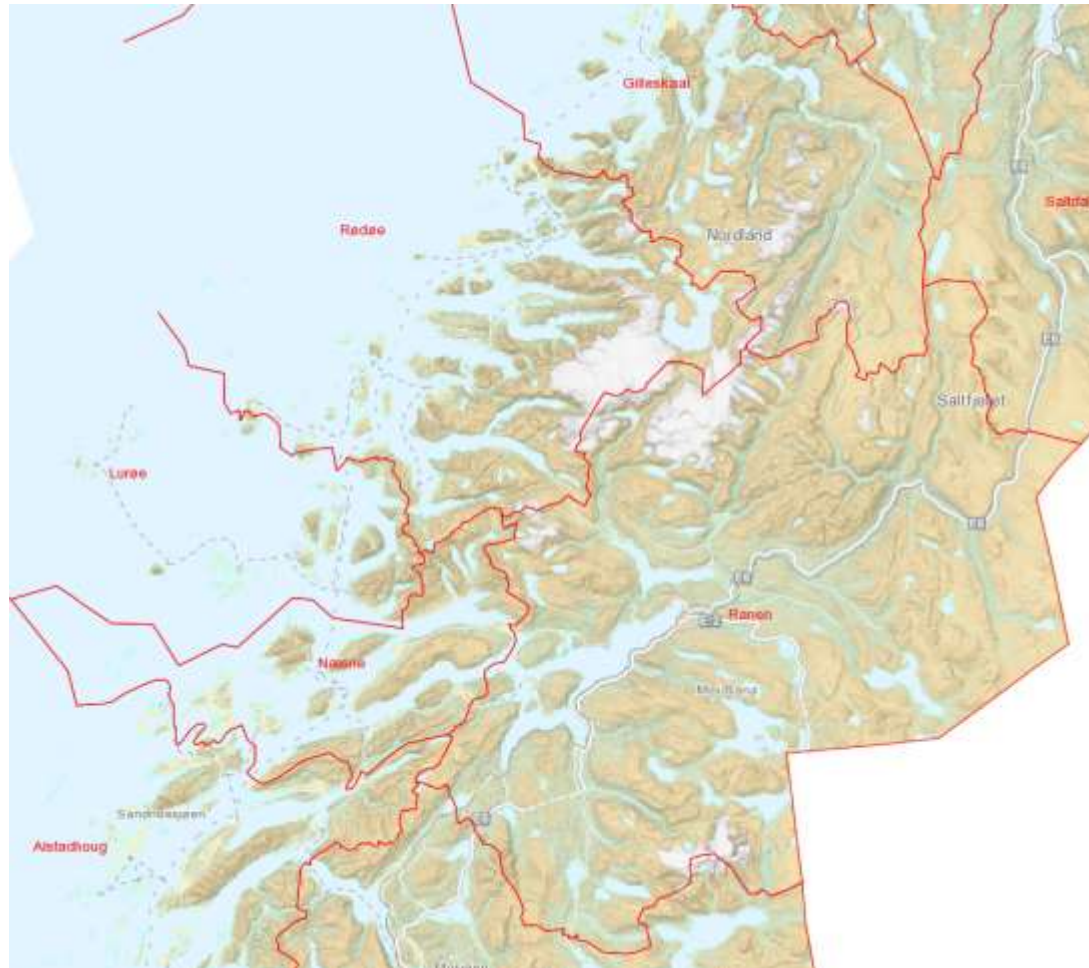
Lokal politisk styring

Lokal identitet

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Historiske grenser

Formannskapsdistrikt
1837

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Historiske grenser

Herreder 1930

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Avstand i km mellom kommunesenter

Beregnet ved bruk av www.naf.no/tjenester/ruteplanlegger

	Træna	Vågaholmen	Onøy	Tonnes	Nesna	Korgen	Mo i Rana
Træna		152	61,6	107	139	185	146
Vågaholmen	152		93,9	72,2	144	190	151
Onøy	61,6	93,9		48,9	81,5	127	89
Tonnes	107	72,2	48,9		99	145	105
Nesna	139	144	81,5	99		65,5	67
Korgen	185	190	127	145	65,5		39
Mo i Rana	146	151	89	105	67	39	

Ferje til Træna,
Vågaholmen og
Onøy

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Reisetid i minutter mellom kommunesenter

Beregnet ved bruk av www.naf.no/tjenester/ruteplanlegger

	Træna	Vågaholmen	Onøy	Tonnes	Nesna	Korgen	Mo i Rana
Træna		385	200	292	314	356	320
Vågaholmen	385		390	130	192	233	201
Onøy	200	390		98	120	162	128
Tonnes	292	130	98		98	140	105
Nesna	314	192	120	98		90	62
Korgen	356	233	162	140	90		36
Mo i Rana	320	201	128	105	62	36	

Kommentar: Ferje til Træna,
Vågaholmen og Onøy

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Ferje- og hurtigbåttilbudet for Træna, Rødøy og Lurøy

Strekninger	Reisetid i minutter		Antall avganger pr. dag
	Hurtigbåt	Ferje	
Vågaholmen - Bodø	155		1 avgang hver veg daglig
Onøy-Bodø	255		1 avgang hver veg daglig
Onøy-Stokkvågen	20		1-2 avganger hver veg daglig
Onøy-Sandnessjøen	90		1-2 avganger hver veg daglig
Træna-Bodø	320		1 avgang hver veg daglig
Træna-Stokkvågen	85		1-2 avganger hver veg daglig
Træna-Sandnessjøen	160		1-2 avganger hver veg daglig
Forøy - Ågskardet		10	10 avganger hver veg daglig
Jektvik-Kilboghavn		70	5 avganger hver veg daglig
Stokkvågen - Onøy		40-140	3 avganger hver veg daglig
Stokkvågen - Træna		120-140	2 avganger hver veg daglig

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Befolkningsutvikling

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Befolkningsutvikling 1972 - 2015

	1972	1980	1986	1990	1995	2000	2005	2010	2015
1828 Nesna	1824	1873	1832	1810	1795	1882	1801	1786	1871
1832 Hemnes	5097	4957	4935	4821	4847	4689	4566	4584	4528
1833 Rana	26154	25878	25219	24646	25150	25255	25320	25282	26078
1834 Lurøy	2650	2546	2435	2265	2189	2107	2028	1900	1917
1835 Træna	569	592	537	529	497	466	444	489	486
1836 Rødøy	2158	1909	1893	1743	1670	1570	1443	1281	1269
Sum kommuner	38452	37755	36851	35814	36148	35969	35602	35322	36149

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Netto flytting innenlands 2005 – 2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1828 Nesna	-55	-6	-11	-32	-92	-39	-45	-9	-50	-125
1832 Hemnes	-23	-45	-44	21	15	-9	-25	14	-60	-35
1833 Rana	-63	-249	-197	-13	-87	40	-10	-76	-12	-53
1834 Lurøy	-38	-1	-77	-27	5	-14	-1	-29	-33	12
1835 Træna	3	-5	2	0	-7	-2	-1	7	-16	-5
1836 Rødøy	-60	-23	-36	-17	-18	7	11	-20	-17	-35
Sum kommuner	-236	-329	-363	-68	-184	-17	-71	-113	-188	-241

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Fødselsoverskudd 2005 - 2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1828 Nesna	-1	-13	-1	-6	0	1	-7	1	-4	-3
1832 Hemnes	-5	3	-1	-5	14	-2	-5	-11	-13	-7
1833 Rana	53	54	37	38	38	68	38	19	25	43
1834 Lurøy	-20	-3	-5	-14	-6	9	3	3	4	-6
1835 Træna	-8	-2	3	-3	1	-1	4	-3	-5	-5
1836 Rødøy	-5	-10	6	-7	-7	-7	1	0	-2	-6
Sum kommuner	14	29	39	3	40	68	34	9	5	16

Utredning av alternativet

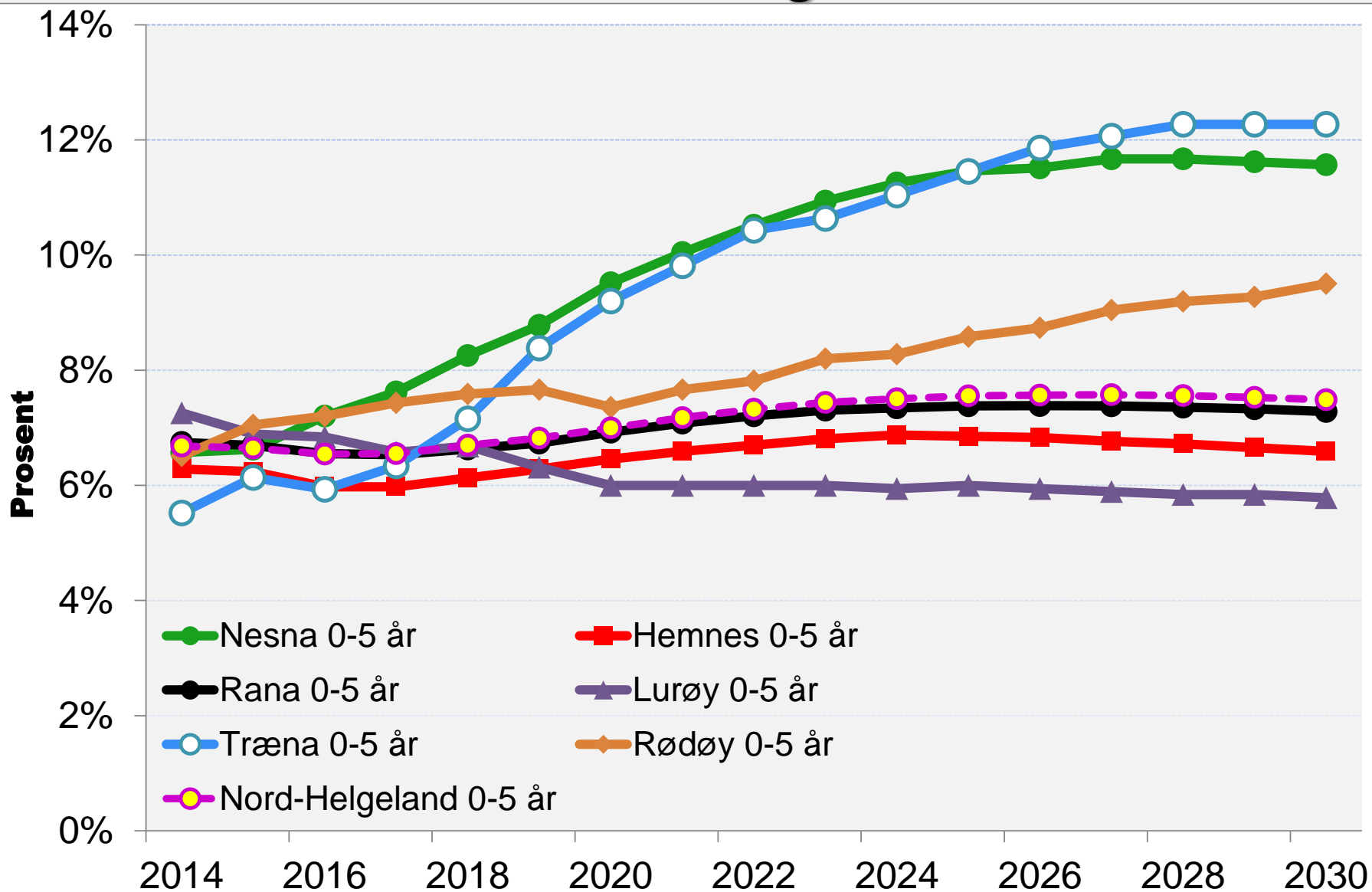
Ny kommune på Nord-Helgeland

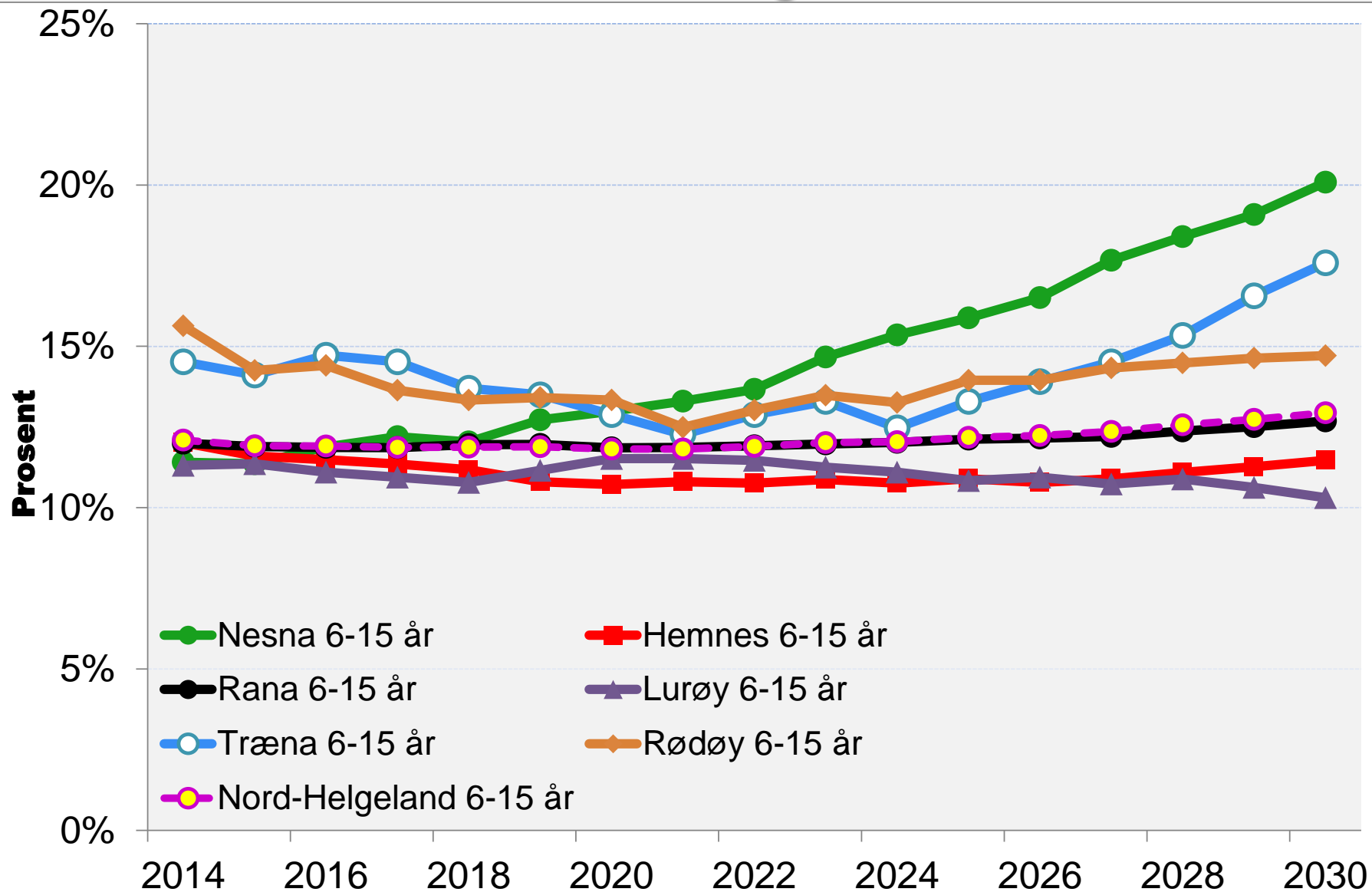
Netto innvandring til kommunene fra utlandet 2005 - 2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1828 Nesna	23	27	29	33	92	60	57	70	84	101
1832 Hemnes	7	10	14	32	27	27	16	31	6	17
1833 Rana	43	29	65	163	48	98	125	156	183	146
1834 Lurøy	1	3	11	23	17	17	23	5	14	10
1835 Træna	15	3	3	5	40	3	4	4	4	7
1836 Rødøy	-3	0	0	1	13	14	14	9	14	5
Sum kommuner	86	72	122	257	237	219	239	275	305	286

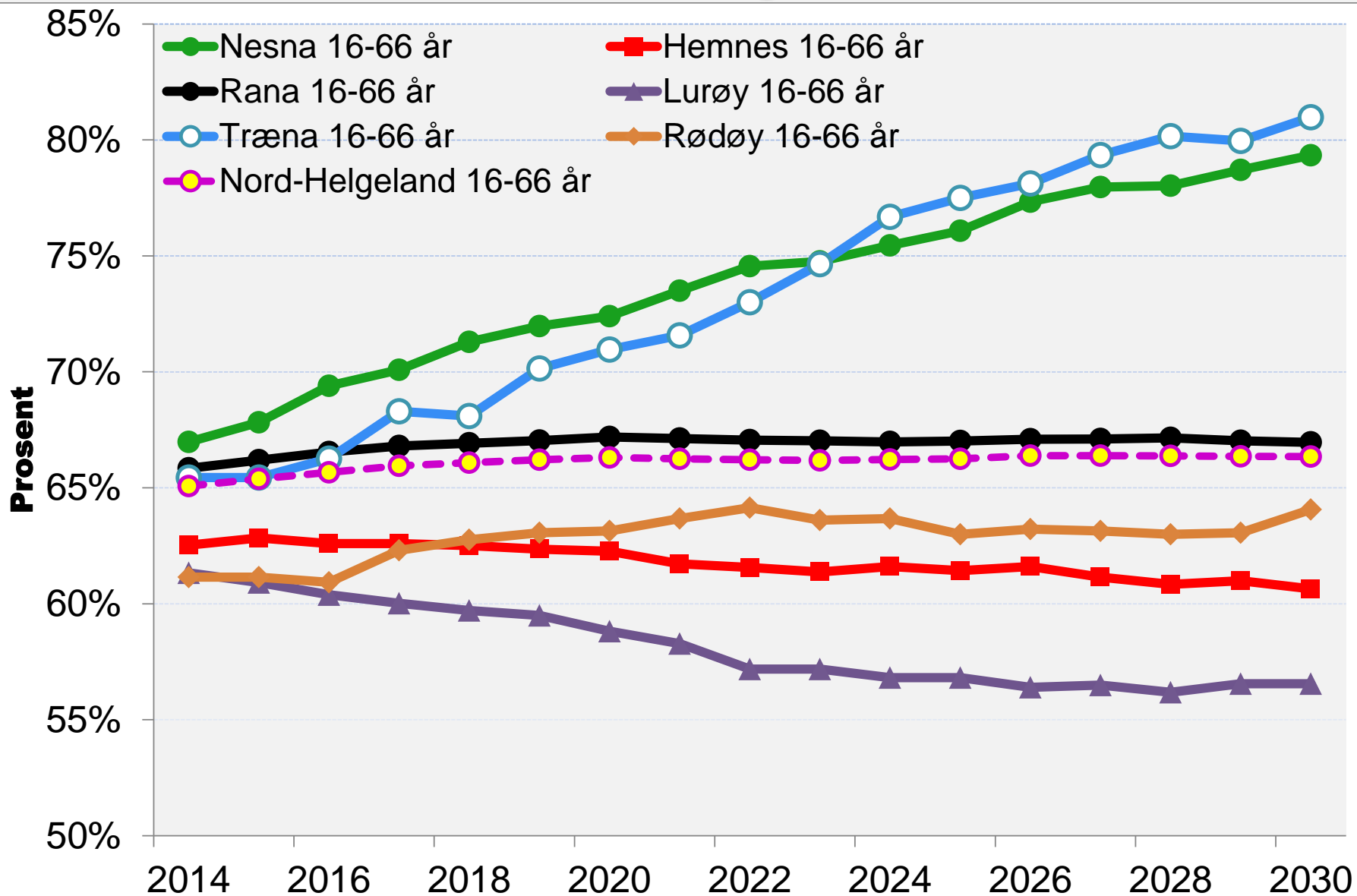
Andel av befolkningen 0 - 5 år

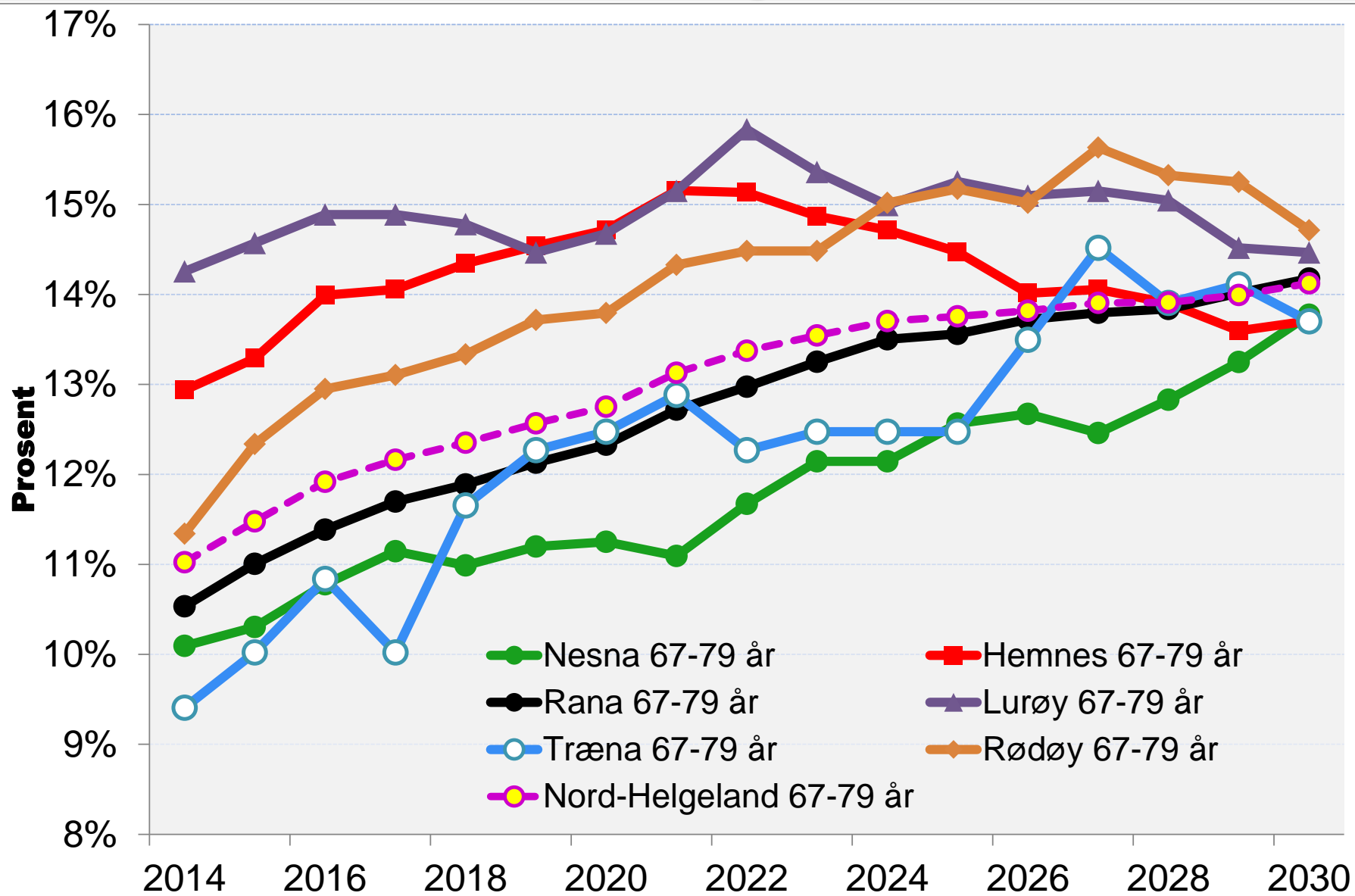
Andel av befolkningen 6 - 15 år

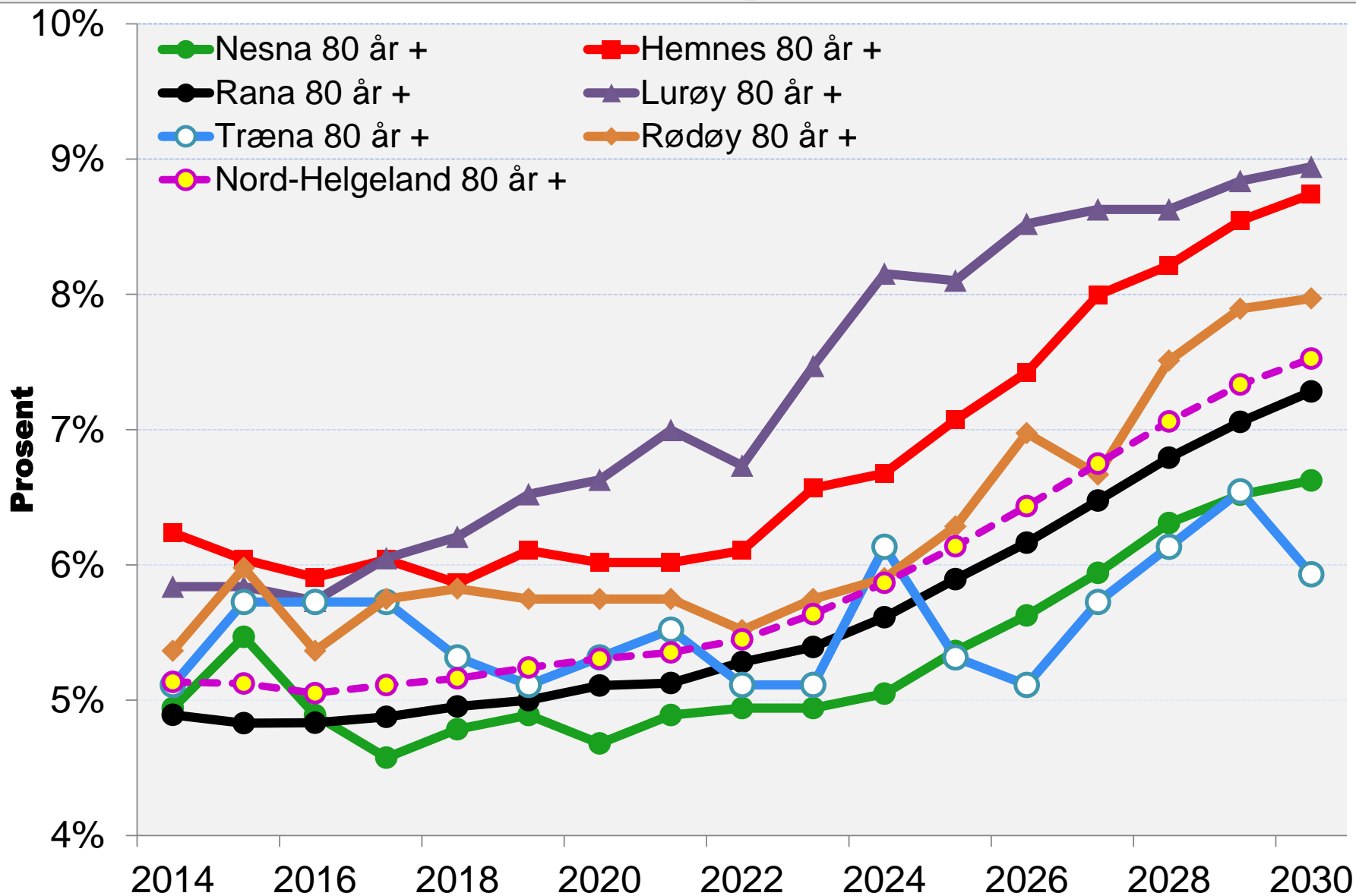
Andel av befolkningen 16 - 66 år

Andel av befolkningen 67 - 79 år

Andel av befolkningen over 80 år

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Lokaldemokrati

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Representanter i kommunestyrene 2011-2015

Kommune	Politiske parti										Felleslister				Totalt		
	H	Frp	V	Krf	SP	AP	SV	Rødt	Kyst - partiet	Samf.- partiet	Miljø- lista	Krf/SP - f.liste	Lovund tv. pol. Liste	Rødøy f.liste		Stø kurs	
Træna						3						8				11	
Rødøy		2			6				4						3	2	17
Lurøy	3	1		1	2	8			2					2			19
Nesna	5	2	1		3	4	2										17
Hemnes	5	4			4	8	1			1							23
Rana	10	4	1	1	3	13	2	1			2						37

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Valgdeltakelse i prosent - Kommunevalg 1955 - 2011

	1955	1959	1967	1975	1983	1991	1999	2007	2011
1828 Nesna	53,2	50,5	57,5	74,3	72	67,4	61,9	67,4	68,3
1829 Elsford (-1961)	62	67,9	..	..	..	..	..	..	..
1830 Korgen (-1963)	65,4	57,3	..	..	..	..	..	..	..
1831 Sør-Rana (-1963)	51,4	56,8	..	..	..	..	..	..	..
1832 Hemnes	76,9	75	73,1	65,2	74,8	70,7	63,1	69,3	70,9
1833 Rana	48,7	54	65	59,4	65,6	53,1	53,6	57,8	60,7
1833u Nord-Rana (1923-1963)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
1834 Lurøy	62,6	65,1	71,8	80,2	65,2	71,2	62,8	70,1	72
1835 Træna	58	48	49	56,4	65,5	74,7	63,2	56,8	73,3
1836 Rødøy	59,5	67,4	66,7	76,2	78,9	69,5	67,7	67,9	71,7

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Valgdeltakelse i prosent - Stortingsvalg 1945 - 2013

	1945	1961	1969	1977	1985	1993	2001	2009	2013
1828 Nesna	60,4	65,3	75,4	77,9	82,2	73	74,1	75,1	75,7
1829 Els fjord (-1961)	70,7	75	0	0	0	0	0	0	0
1830 Korgen (-1963)	71,5	68,3	0	0	0	0	0	0	0
1831 Sør-Rana (-1963)	65,9	64,6	0	0	0	0	0	0	0
1832 Hemnes	70,5	79,8	80	77,6	83,9	77,4	75,5	75,8	76,5
1833 Rana	65,1	69,2	81,1	77,9	82,6	66,9	72,4	74,2	75,1
1833u Nord-Rana (1923-1963)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1834 Lurøy	60,3	67,6	71,2	71,3	78,5	71,3	72,2	75,5	78
1835 Træna	66,8	59,9	62,1	70,6	79,2	74,2	75,5	76,5	72,4
1836 Rødøy	54,4	59,1	67,4	73,3	77,9	75,7	74	74	77,8

Ny kommune på Nord-Helgeland

Nærdemokratiordninger

Fra NIBR-rapport 2013:4

Sivilsamfunn	Nærdemokratiorgan (Strukturert relasjon med kommunen)	
1. Frivillige organisasjoner med et bestemt geografisk nedslagsfelt	2. Foreningsbasert lokalutvalgsmodell	3. Organ med delegert beslutningskompetanse og tjenesteansvar (et ytre ledd av kommunen)
Velforeninger, beboerforeninger	Grendeutvalg, lokalsamfunnsutvalg, utviklingslag	Bydeler/kommunedeler
Fri og uavhengig Innbyggeraktivitet Ivareta interesser Fellesskap- og identitetsskapende Varierende relasjon til kommunen	Informasjon Initiativ Diskusjonsfora Link mellom folkelig engasjement og representative organer Fellesskap- og identitetsskapende	Delegert ansvar for budsjett eller tjenester En viss beslutningskompetanse

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Nye oppgaver til større kommuner

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Regjeringen har fremmet Stortingsmelding 14 (2014-2015) om **nye oppgaver til større kommuner**. Meldingen gir en gjennomgang av hvilke oppgaver kommunene kan få ansvar for. Meldingen varsler en gjennomgang av den statlige styringen av kommunene.

De største kommunene kan også få ansvaret for videregående skoler og kollektivtransport. Det legges opp til i meldingen at **kommunene generelt skal få større frihet fra statlig styring**.

Ny kommune på Nord-Helgeland

Aktuelle nye oppgaver:

- Tannhelse
- Rehabilitering
- Basishjelpemidler
- Distrikts psykiatriske senter (DPS)
- Barnevern
- Familievern
- Boligtilskudd
- Varig tilrettelagt arbeid
- Arbeids- og utdanningsreiser
- Finansiering pasienttransport
- Tilskudd frivillighetsentraler
- Forenkling av utmarksforvaltning
- Motorferdsel
- Lokal nærings- og samfunnsutvikling
- Større handlingsrom i plan- og byggesaker
- Tilskudd nærings- og miljøtiltak i skogbruk
- Tilskudd beite, jordbruk, verdensarv
- Konesjonsbehandling, småkraftverk
- Enkeltutslippstillatelser, forurensingslov
- Naturforvaltning

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Økonomi

Ny kommune på Nord-Helgeland

Frie inntekter korrigert for variasjoner i utgiftsbehov for kommunene. Tabellen viser inntekt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet. Tall fra 2014.

Kommune	Korrigerte frie inntekter eks. e-skatt og konsesjonskraftinntekter	Korrigerte frie inntekter inkl. e-skatt og konsesjonskraftinntekter	
Nesna	108	106	
Hemnes	100	131	
Rana	100	109	
Lurøy	106	109	
Træna	129	125	
Rødøy	108	110	
Landet	100	100	
Kommuneproposisjonen 2016			

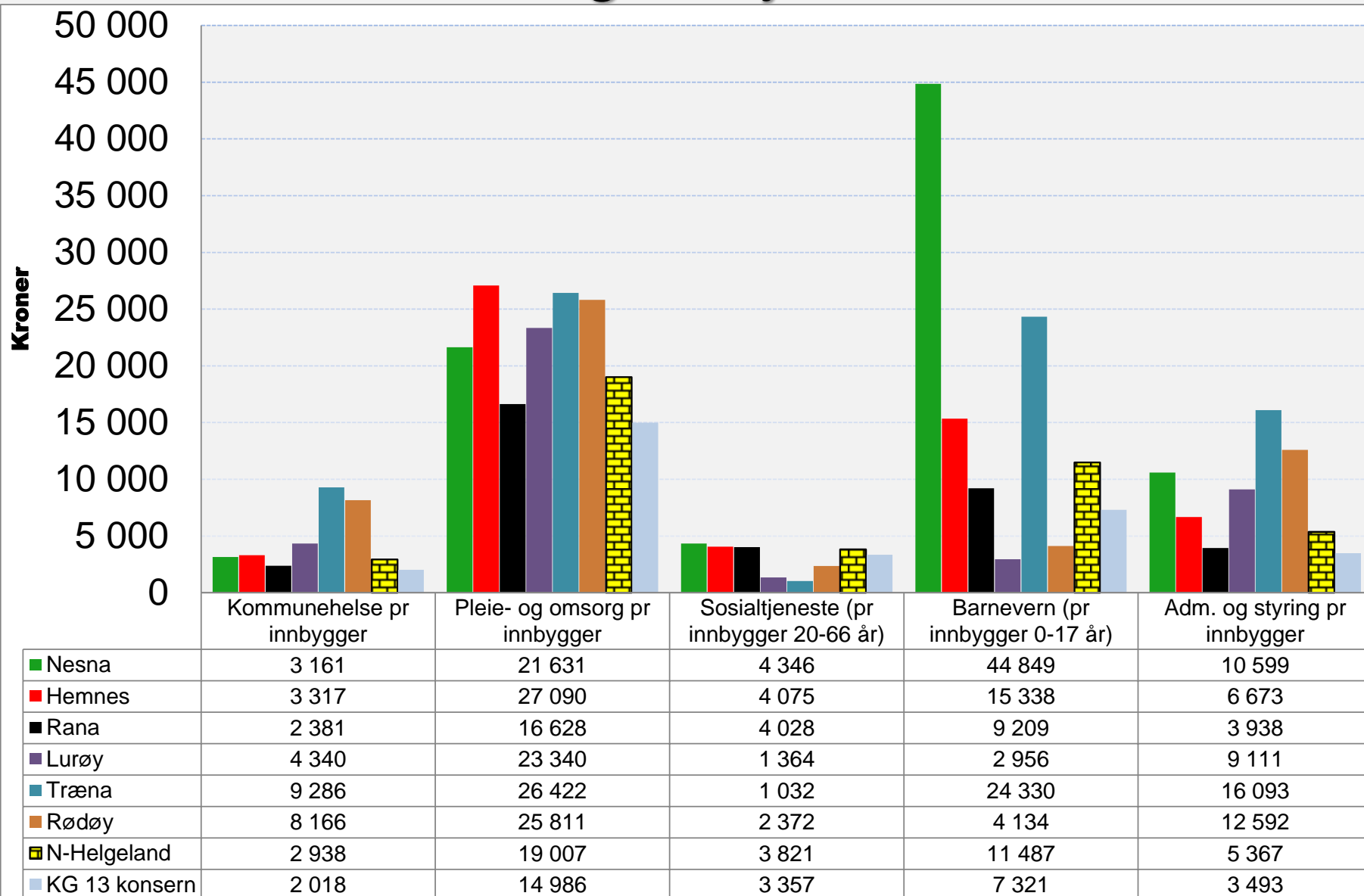
Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

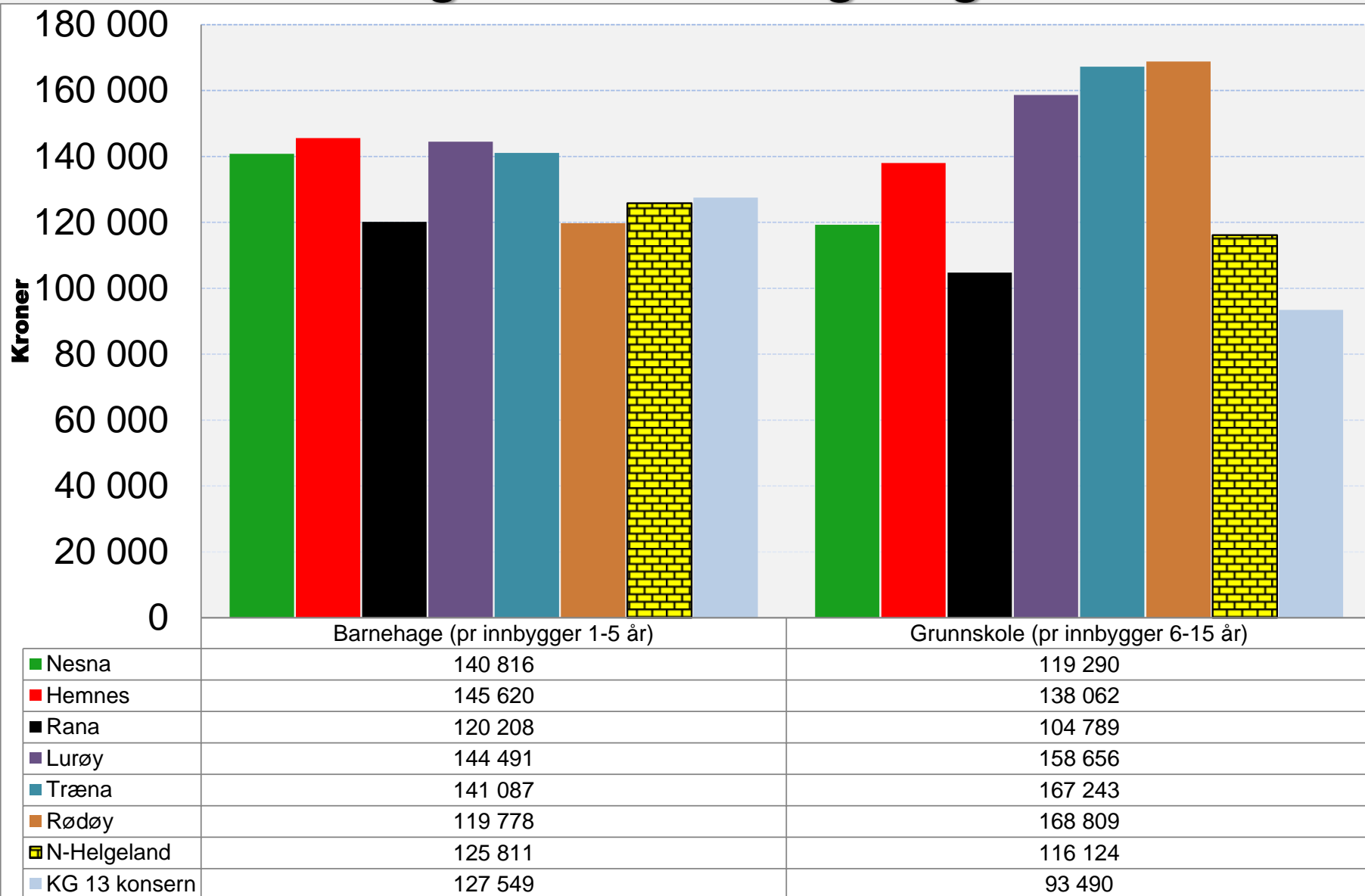

Kommune	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter	Netto lånegjeld i kroner per innbygger
Nesna	2,0	75,3	80 104
Hemnes	6,3	102,0	89 864
Rana	1,6	47,2	40 744
Lurøy	9,3	91,6	41 678
Træna	-0,1	76,8	123 154
Rødøy	2,5	95,2	67 617
SSB/KOSTRA			

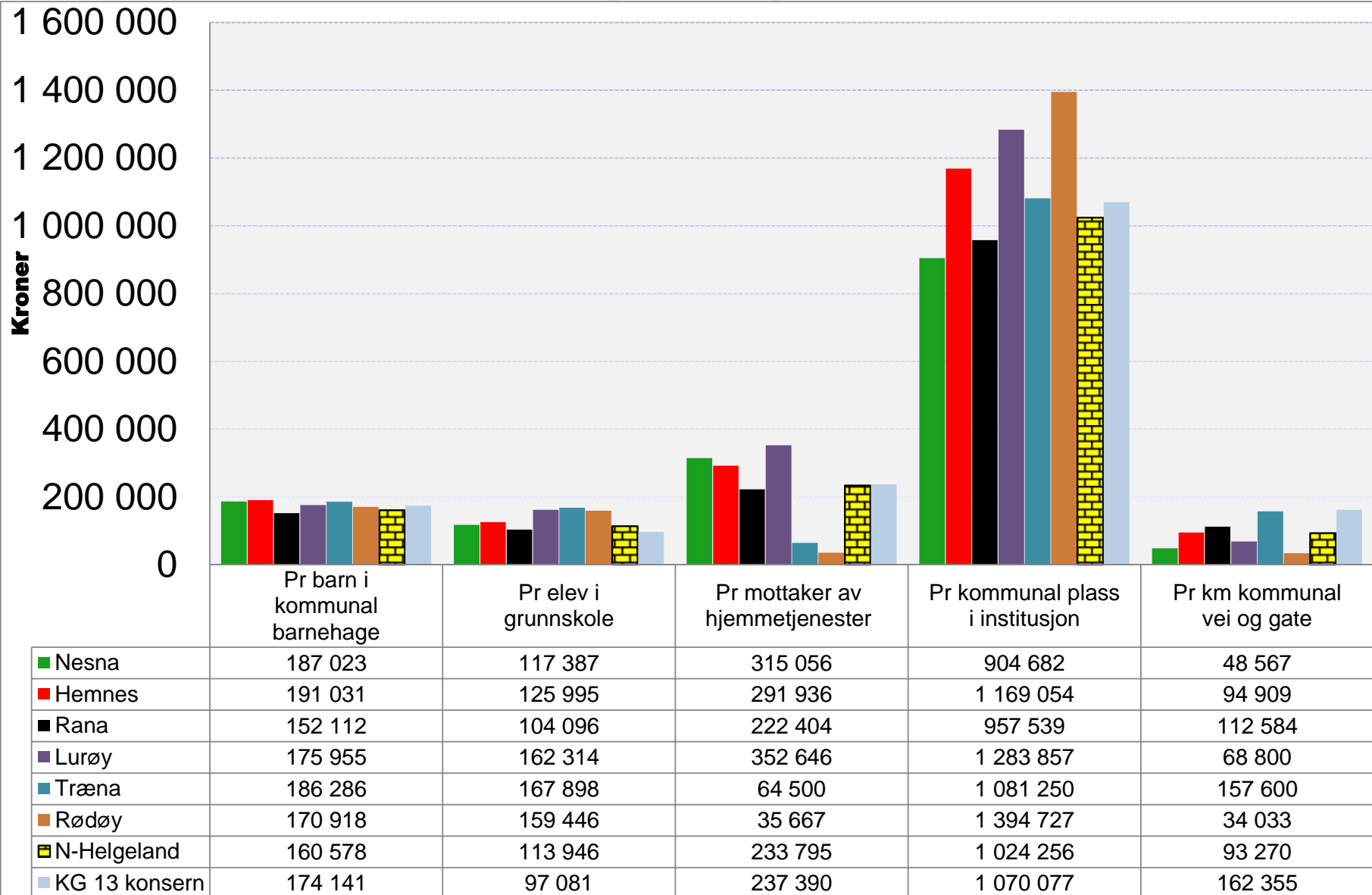
Netto driftsutgifter tjenester 2014

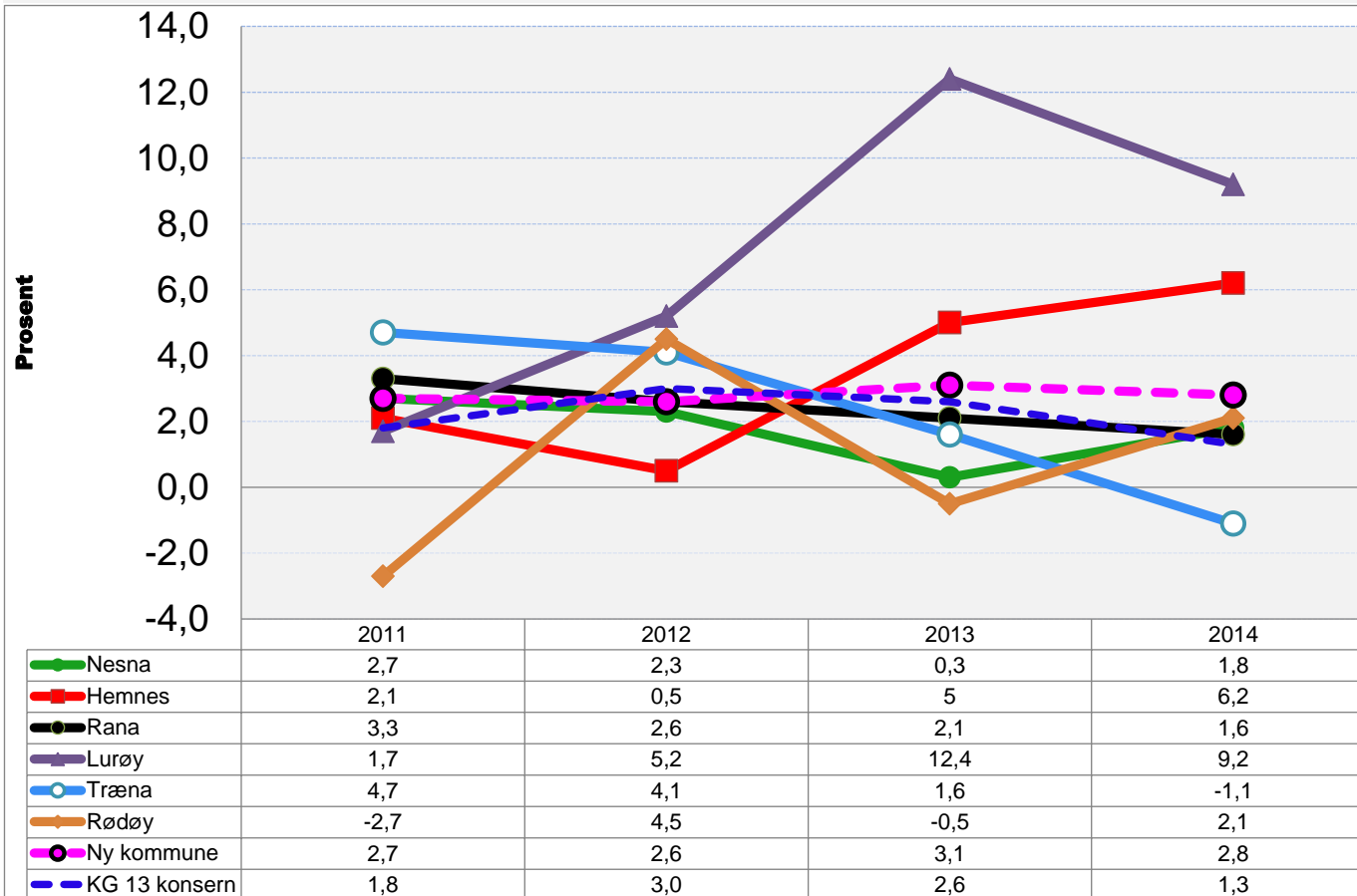
Netto driftsutgifter barnehage og skole 2014

Brutto driftsutgifter tjenester 2014

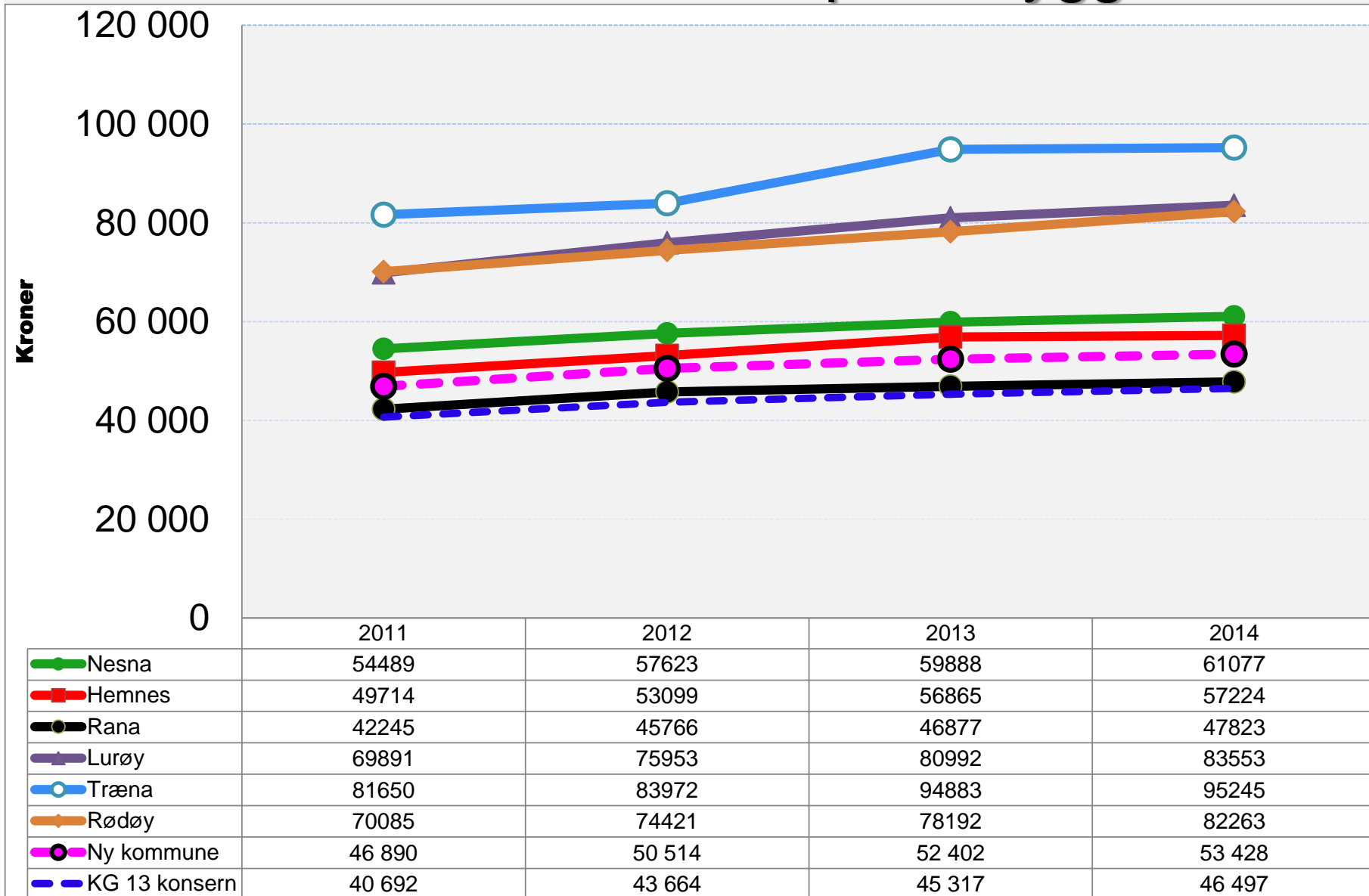

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

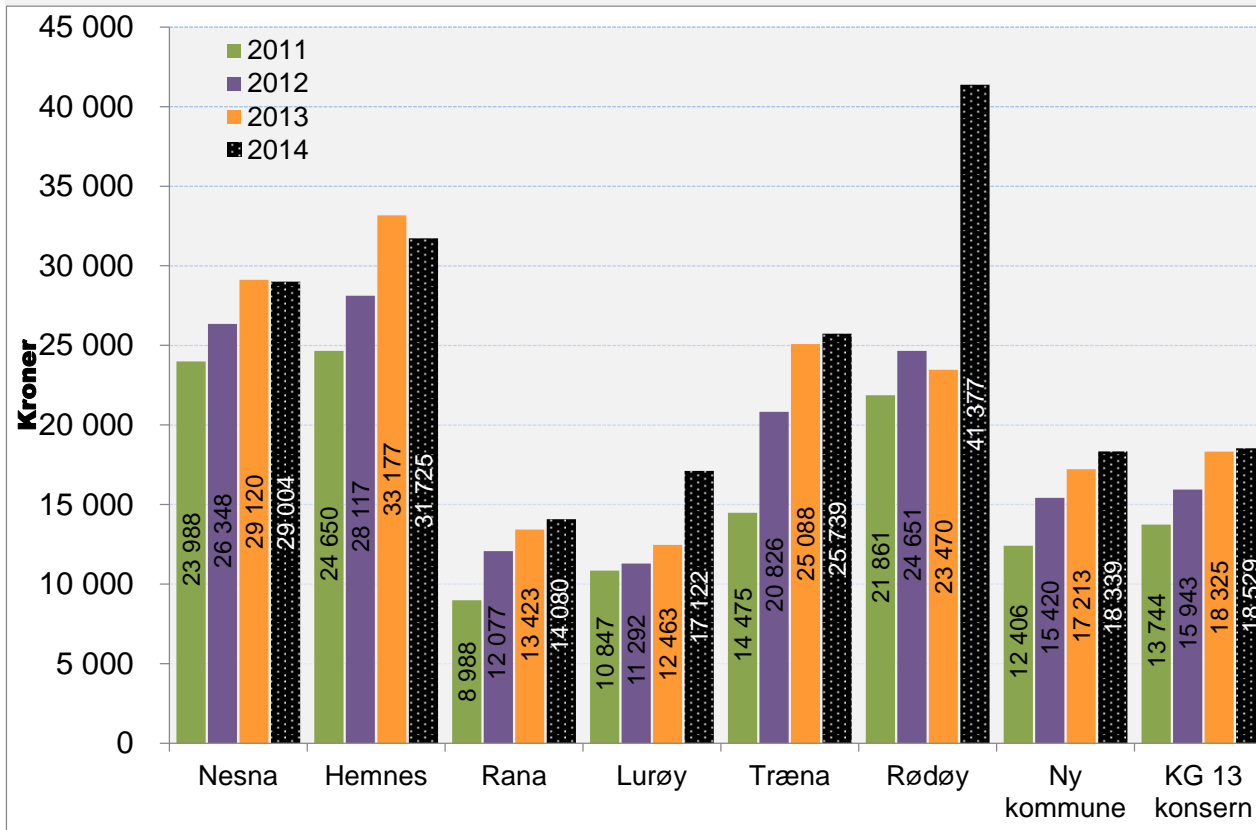

Hemnes (6,2%) og Lurøy (9,2%) hadde et resultat bedre enn anbefalt i 2014 mens øvrige kommuner ligger under denne anbefalingen. Træna hadde som eneste kommune et negativt netto driftsresultat (-1,1%). Hvis vi ser alle kommunene samlet, er netto driftsresultat 2,8% og tett opp til anbefalingen. Gjennomsnittet for KG 13 var i 2014 1,3%.

Frie inntekter i kroner pr innbygger

Netto lånegjeld i kroner pr innbygger

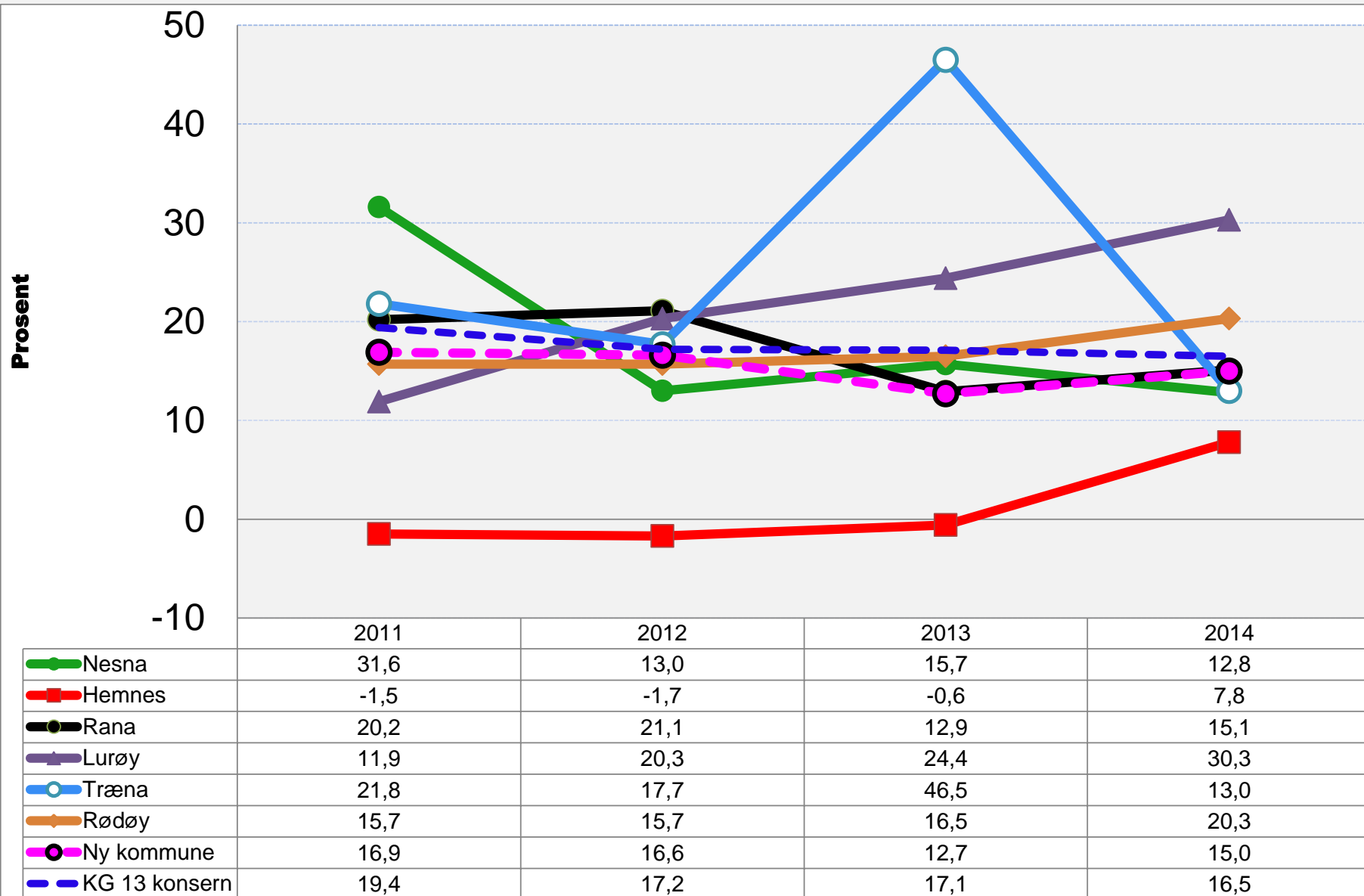

Netto lånegjeld pr. innbygger varierer fra 14 080,- i Rana til 41 377 i Rødøy. Alle kommuner har hatt en vekst i gjeldsbyrden i perioden 2011-2014, sterkest vekst for Træna og Rødøy.

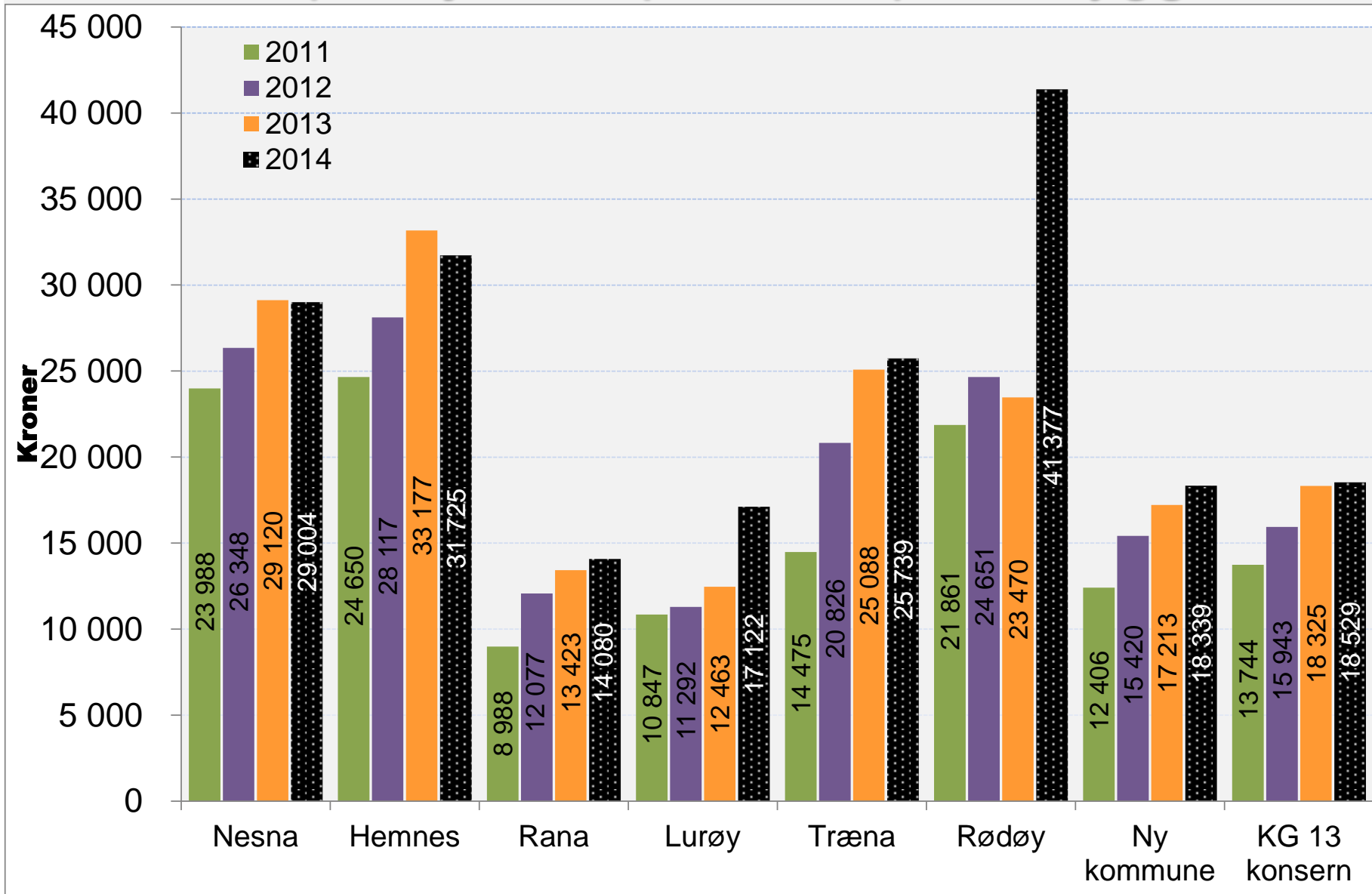
For en eventuell ny kommune, der kommunenes samlede gjeld er fordelt på regionens innbyggere, vil gjeldsbelastningen ligge på nivå med KG 13 hvis vi legger 2014-tall til grunn.

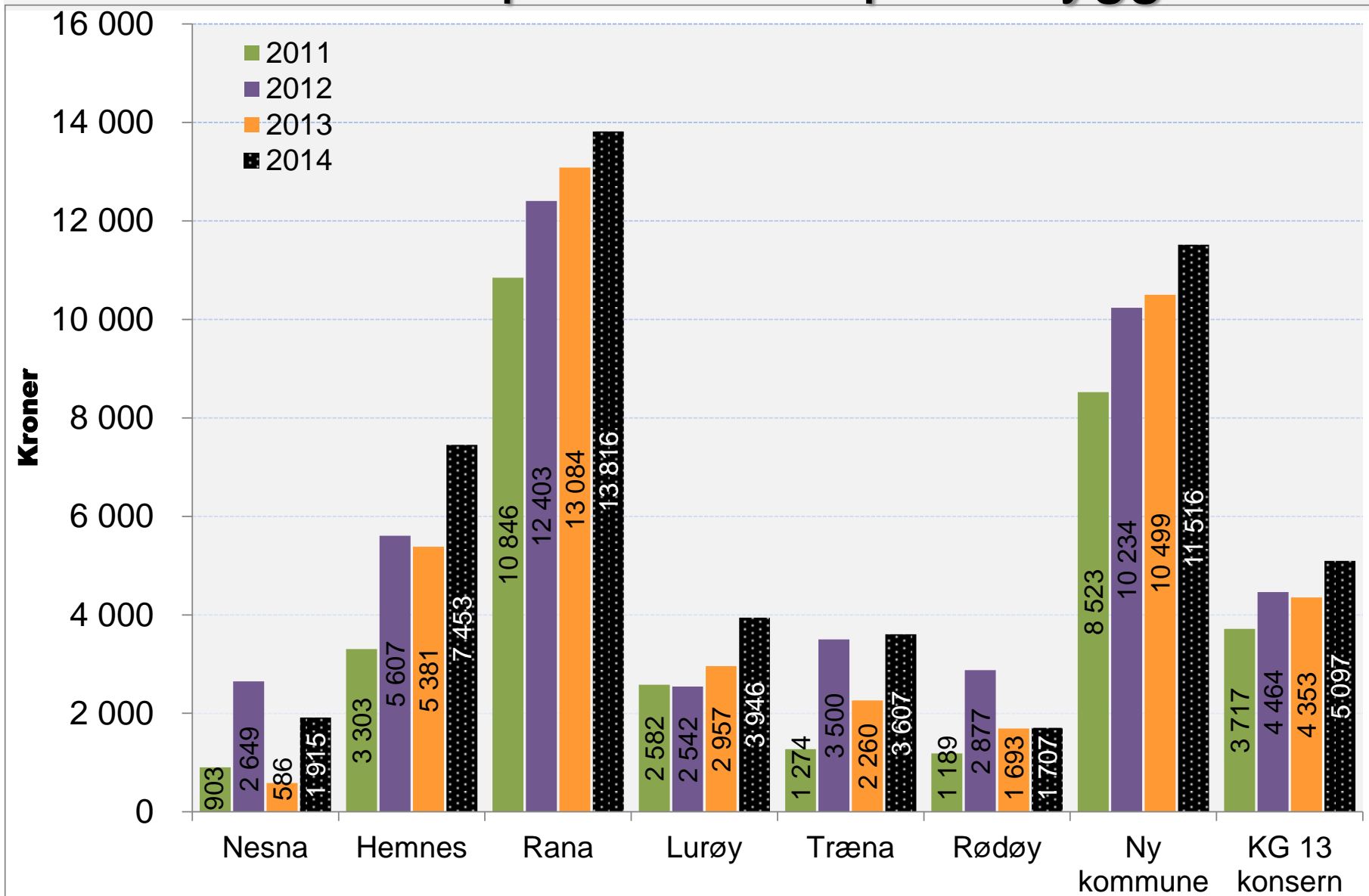
Arbeidskapital ex. premieavvik i % av driftsinntekter:

Netto pensjonsforpliktelse pr innbygger

Akkumulert premieavvik pr innbygger

Ny kommune på Nord-Helgeland

Definisjon på premieavvik

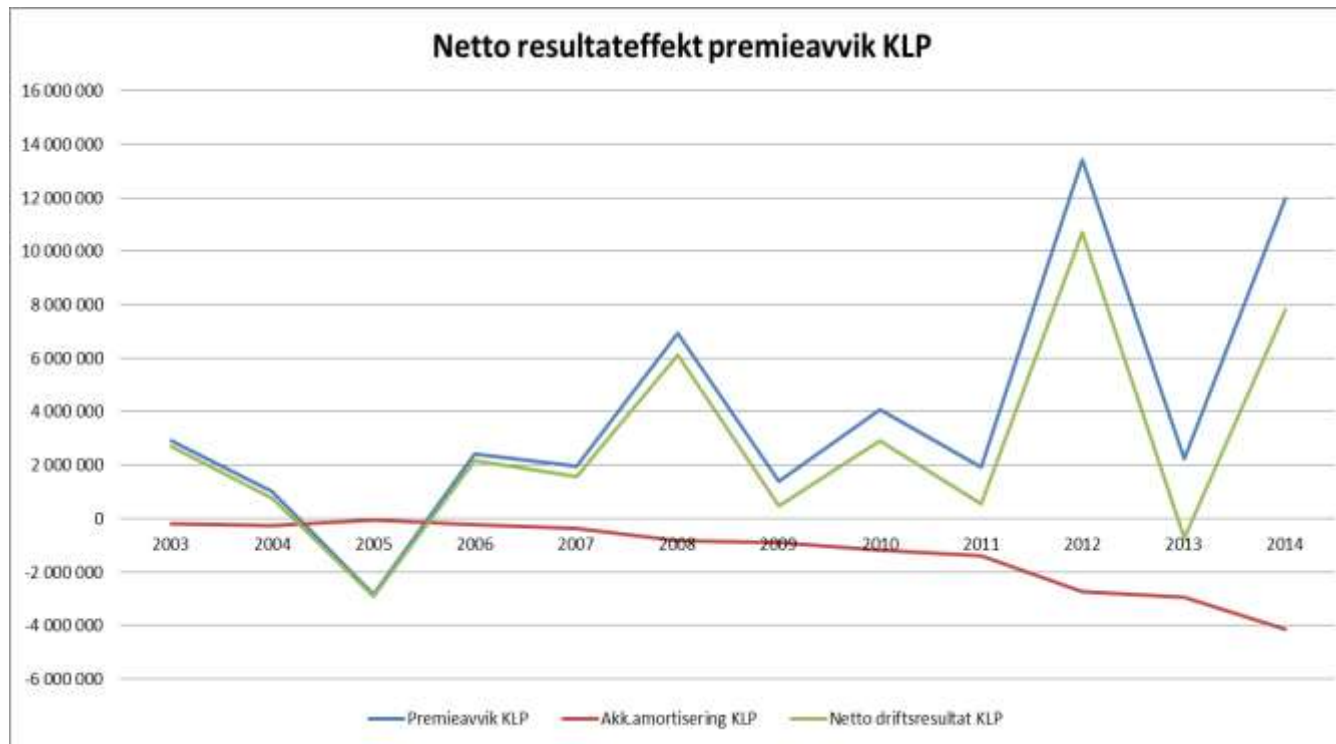
1. Premieavviket er differansen mellom beregnet pensjonskostnad og det som er betalt i premie det enkelte år. Kommunen har ikke utgiftsført det som faktisk er betalt i året.
2. Denne differansen regnskapsføres som fordring i balansen og må i de etterfølgende år avskrives/amortiseres/tilbakeføres, i sin helhet året etter, eller over et tidsløp i hht. pkt. 4.
3. Nettoeffekten i regnskapet det enkelte år er summen av det årlige premieavviket og amortiseringen (tilbakeføring) av tidligere års regnskapsførte premieavvik.
4. Dagens regelverk ble innført i 2002, da med tilbakeføring av regnskapsført premieavvik i regnskapet året etter, eller amortisering over 15 år . Fra og med 2011 ble muligheten for fordeling innskjerpet til 10 år og fra regnskapsåret 2014 igjen redusert til 7 år, jf. kommunelovens § 13-4, pkt. C.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Netto premieavvik Hemnes kommune:

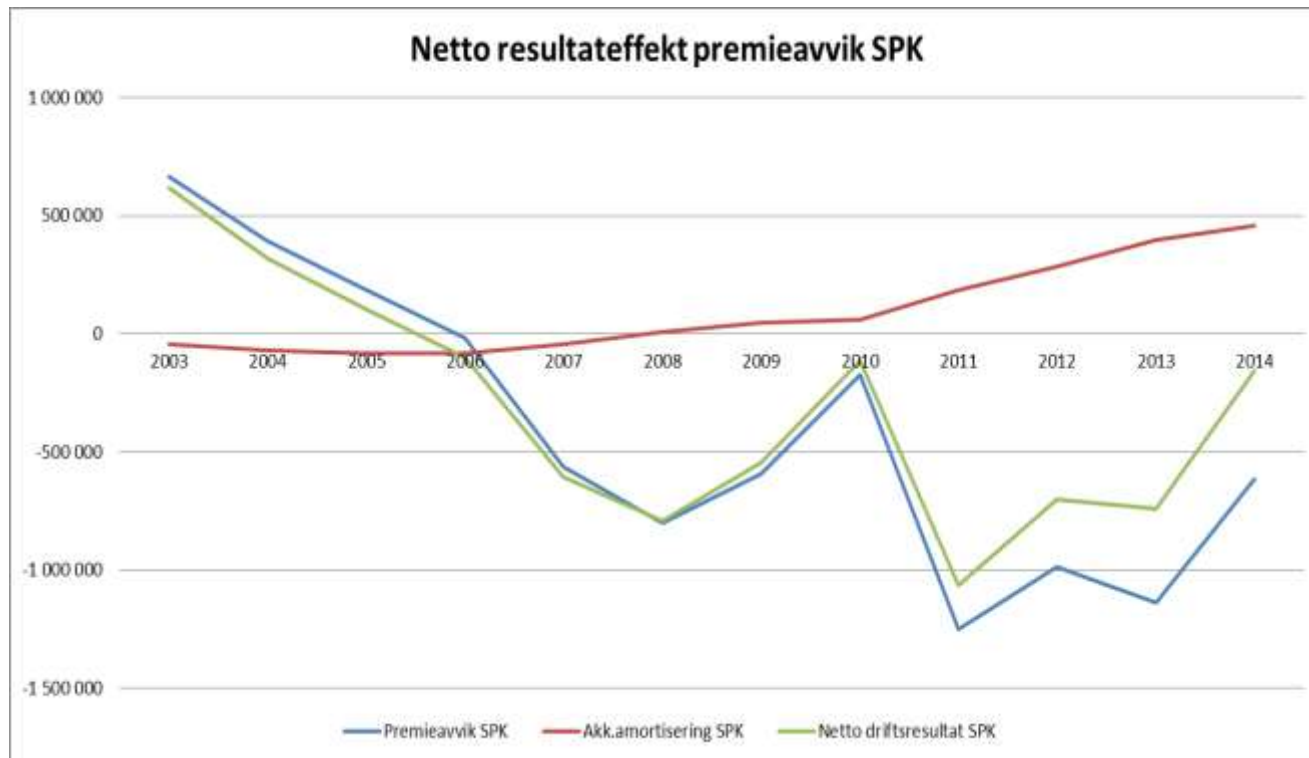

Utredning av alternativet

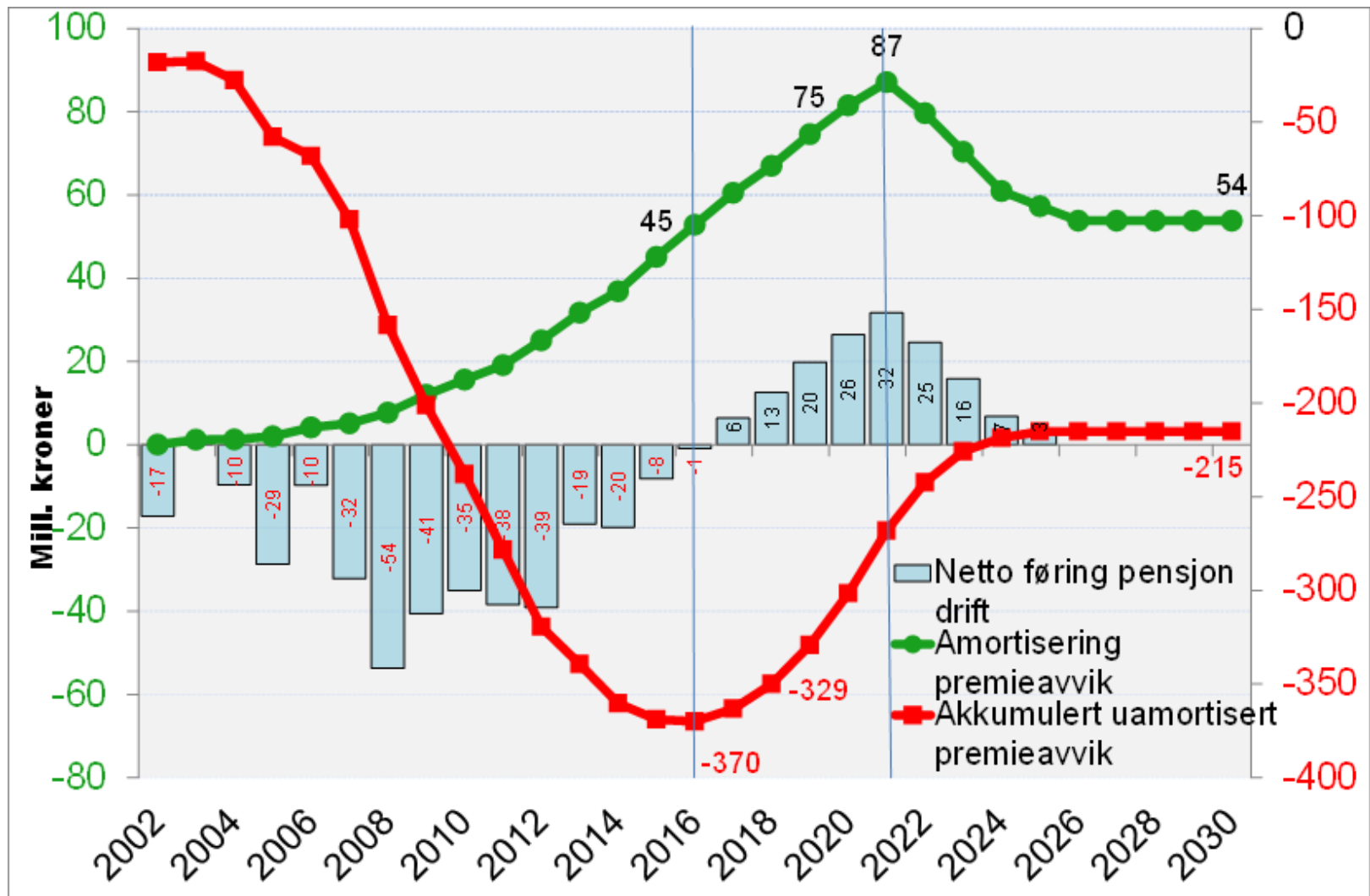
Ny kommune på Nord-Helgeland

Netto premieavvik Hemnes kommune:

Videreføring av dagens ordning med amortisering av premieavviket over 7 år

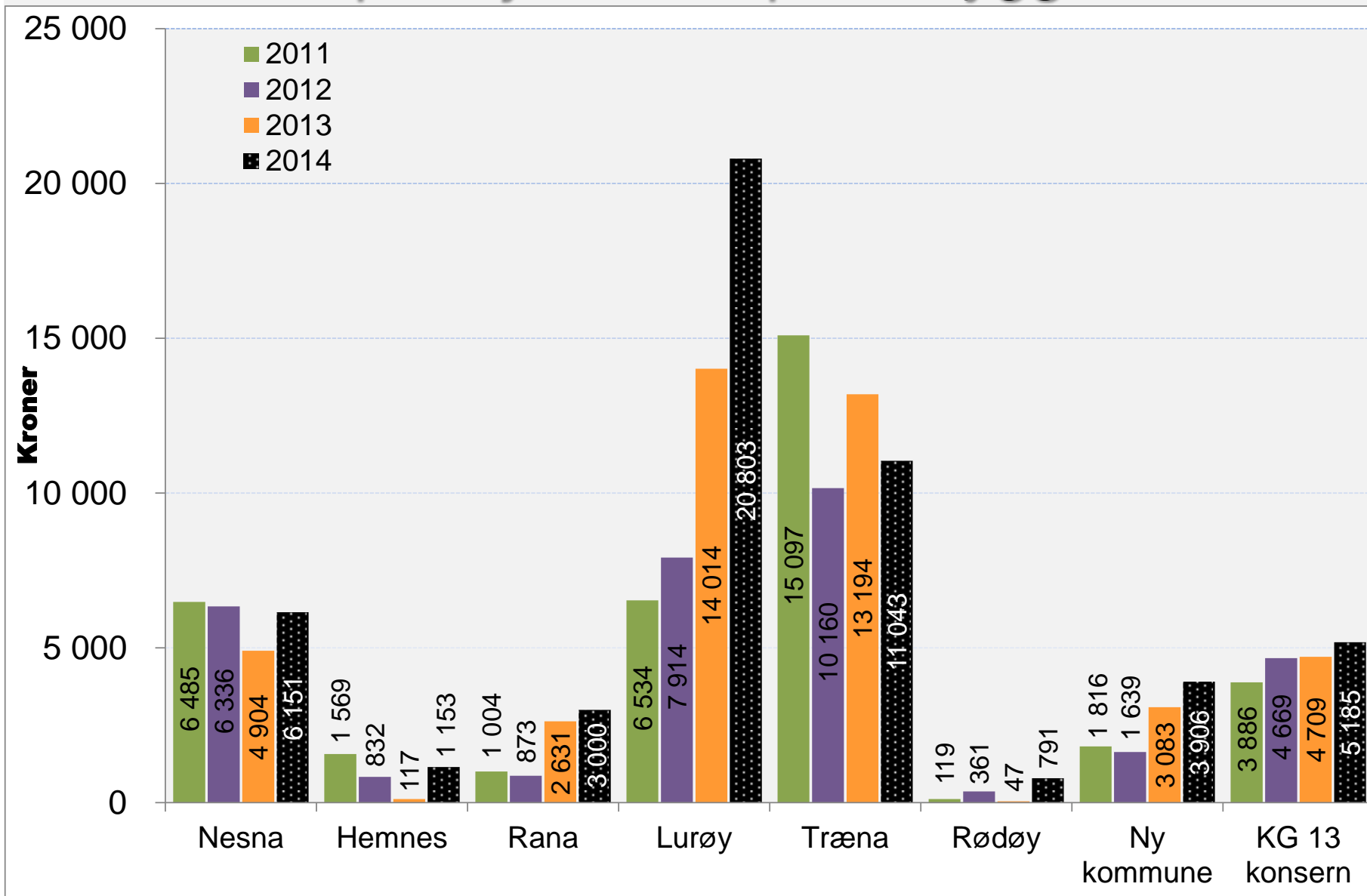
Ny kommune på Nord-Helgeland

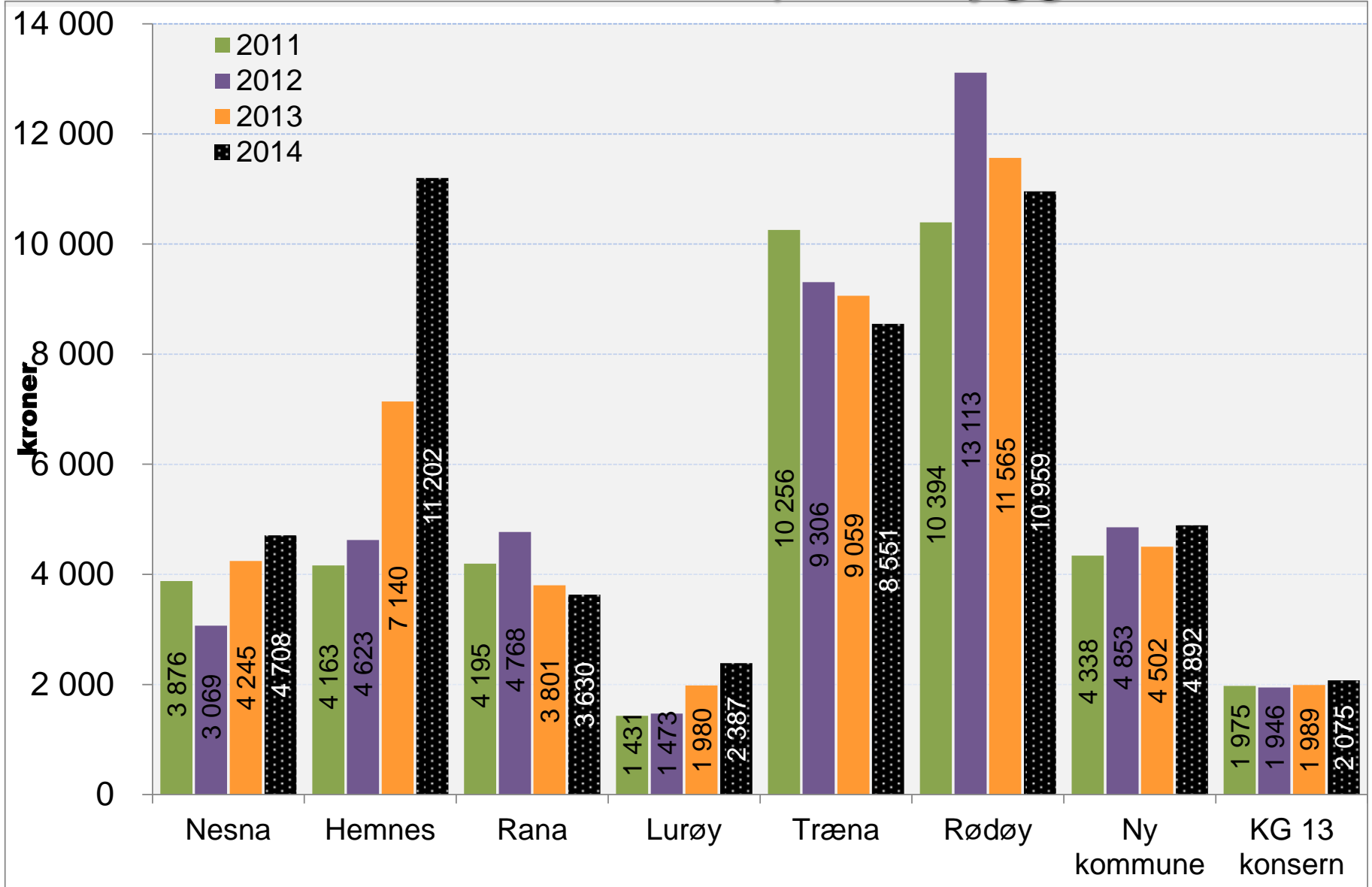
- *Videreføring av dagens ordning med amortisering av premieavviket over 7 år*
- 2002 var første året premieavvik ble inntektsført. Dette ble amortisert påfølgende 15 år, siste amortiseringsår i 2017. I 2015 må det amortiseres 9 år med 15 års amortiseringsperiode, 3 år med 10 års periode og 1 år med 7 års periode.
- Videreføring av dagens ordning der en følger regnskapsforskriften og amortiseres årets premieavvik de påfølgende syv årene, vil økonomisk sett være den beste måten å håndtere dette på. En vil få økte utgifter de kommende årene ved at årlig amortisering øker og når en topp i 2021. Dette skyldes i hovedsak at vi har 15 år med amortisering inne og år der premieavviket har vært høyt. Samt at det for første år utgiftsføres 7 år med 7 års amortiseringsperiode.
- Prognosen på amortisering i 2021 er på 87 mill. kr, en økning på 42 mill. kr fra 2015. Fra og med 2026 viser prognosen at årets premieavvik blir lik årlig amortiseringsutgift, forutsatt tilnærmet likt årlig premieavvik. Dersom dette inntreffer, blir netto årlig pensjonsføring lik null.
- Prognosen viser at det akkumulerte uamortiserte premieavviket vil stabiliseres på 215 mill. kr, mot 360 mill. kr pr 2014.

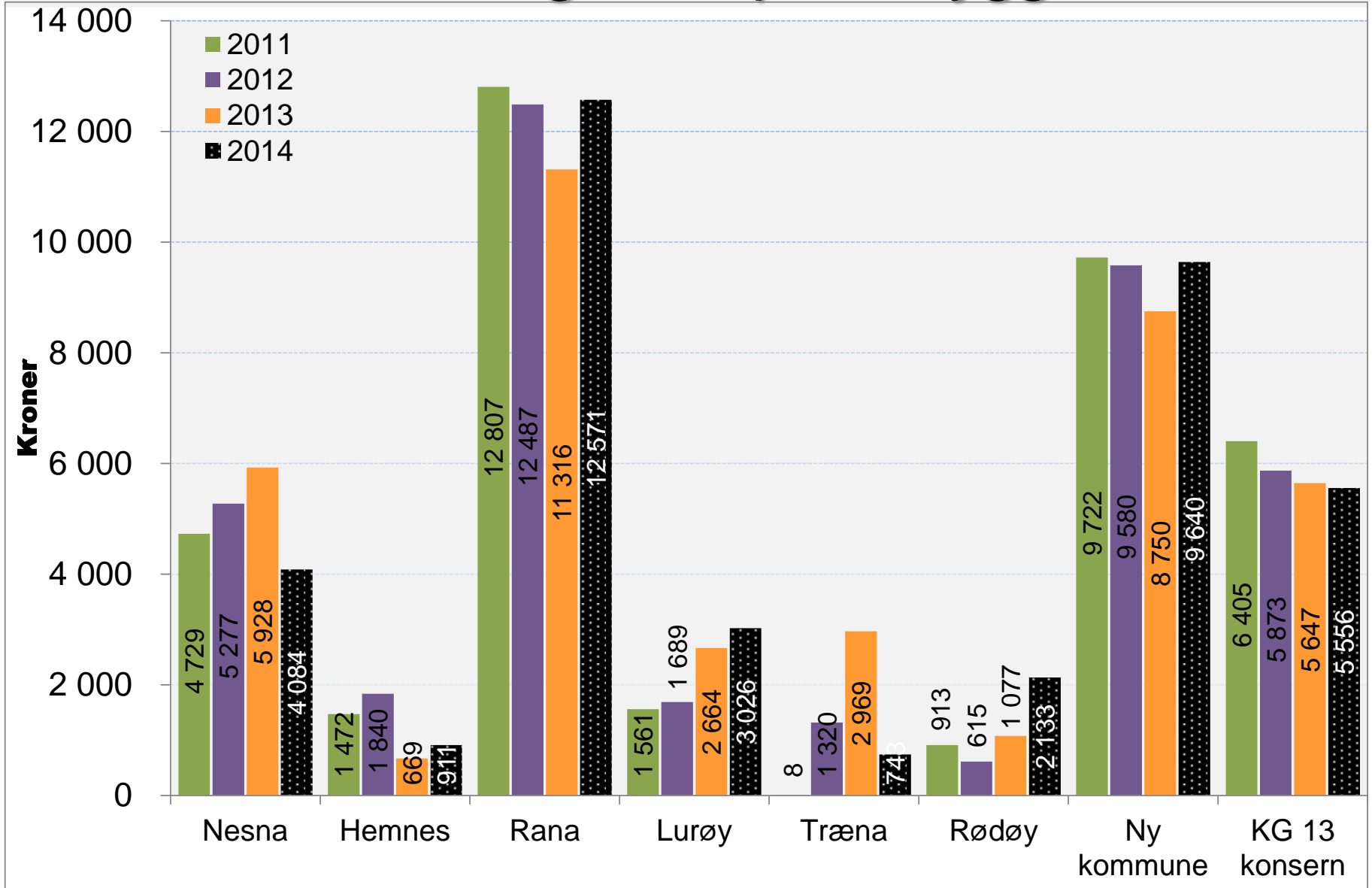
Disposisjonsfond pr innbygger

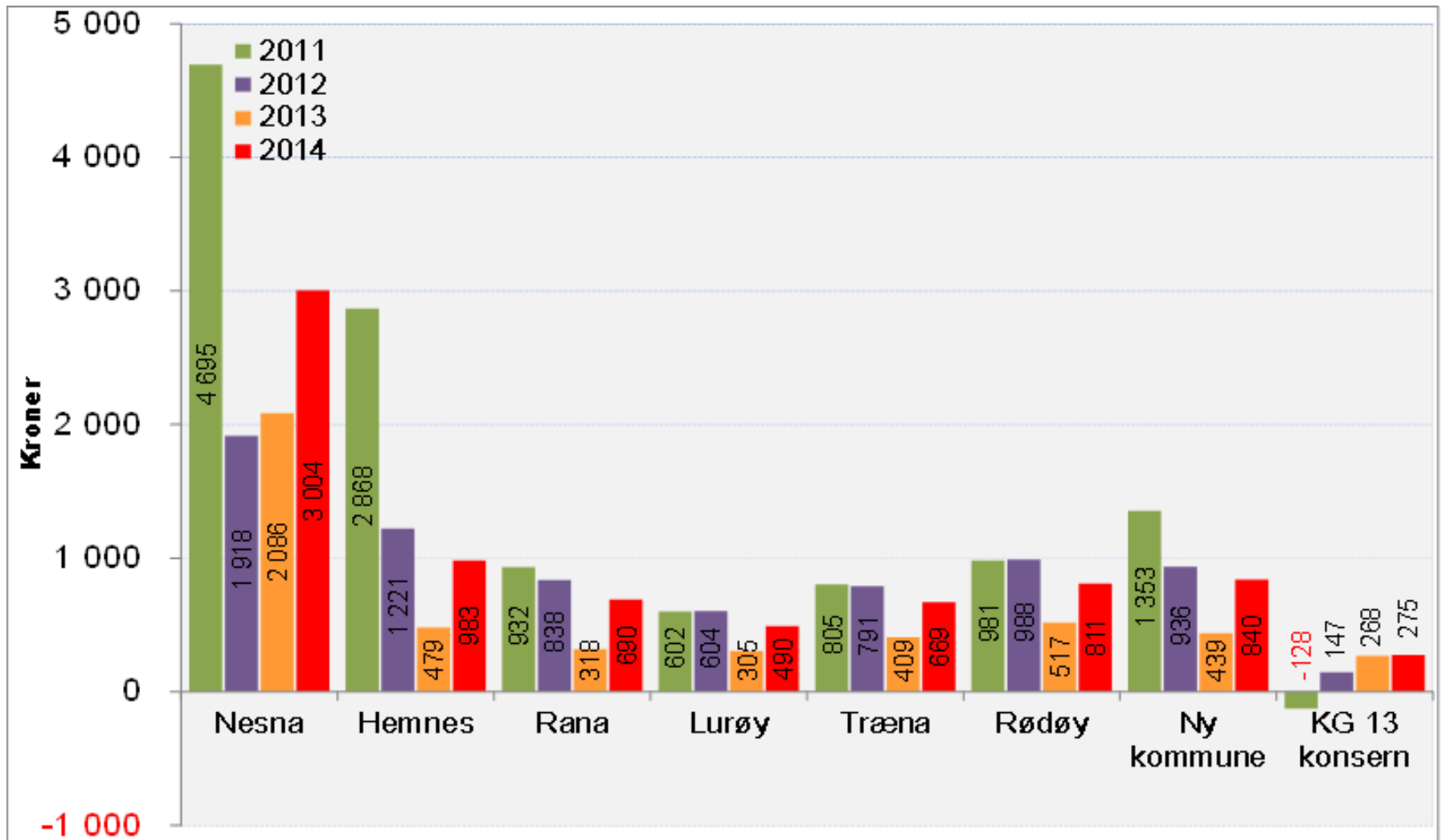
Bundne driftsfond pr innbygger

Investeringsfond pr innbygger

Aksjeutbytte pr. innbygger

Eiendomsskatt

Tabell.. Eiendomsskattesats 2015 til 2018 - næringseiendom/verker og bruk (promille)(Kilde: Data fra kommunene)

Kommune	2015	2016	2017	2018
Træna	0,0	0,0	0,0	0,0
Rødøy	7,0	7,0	7,0	7,0
Lurøy	6,0	6,0	6,0	6,0
Nesna	4,0	4,0	4,0	4,0
Hemnes	7,0	7,0	7,0	7,0
Rana	7,0	7,0	7,0	7,0

Træna har ikke eiendomsskatt. Rødøy, Hemnes og Rana har høyeste skattesats på næringseiendom/verker og bruk med 7 promille. Lurøy har 6 promille og Nesna 4 promille. Ingen av kommunene har planer/vedtak om å endre inneværende skattesats.

Eiendomsskatt

Tabell.. Eiendomsskattesats 2015 til 2018 - boliger

Kommune	2015	2016	2017	2018
Træna	0,0	0,0	0,0	0,0
Rødøy	0,0	0,0	0,0	0,0
Lurøy	4,0	4,0	4,0	4,0
Nesna	4,0	4,0	4,0	4,0
Hemnes	0,0	0,0	0,0	0,0
Rana	2,0	2,0	2,0	2,0

Lurøy har bunnfradrag på kr. 200 000,-, Rana bunnfradrag på kr. 500 000,- og Nesna har ikke bunnfradrag

Skattesatsen for boliger varierer mellom kommunene – Træna, Rødøy og Hemnes har ikke eiendomsskatt på boliger. Nesna og Lurøy har 4 promille og Rana har 2 promille. Ingen av kommunene har planer/vedtak om å endre inneværende skattesats.

Eiendomsskatt

Tabell.. Eiendomsskattesats 2015 til 2018 - fritidseiendommer

Kommune	2015	2016	2017	2018
Træna	0,0	0,0	0,0	0,0
Rødøy	0,0	0,0	0,0	0,0
Lurøy	4,0	4,0	4,0	4,0
Nesna	4,0	4,0	4,0	4,0
Hemnes	0,0	0,0	0,0	0,0
Rana	0,0	0,0	0,0	0,0

Lurøy har bunnfradrag på 200 000,-, Nesna har ikke bunnfradrag

Det kun er Lurøy og Nesna som har eiendomsskatt på fritidsboliger med en skattesats på 4 promille. Ingen av kommunene har planer/vedtak om å endre inneværende skattesats.

Eiendomsskatt fordelt på kommuner

Eiendomsskatt - i 1000kr.

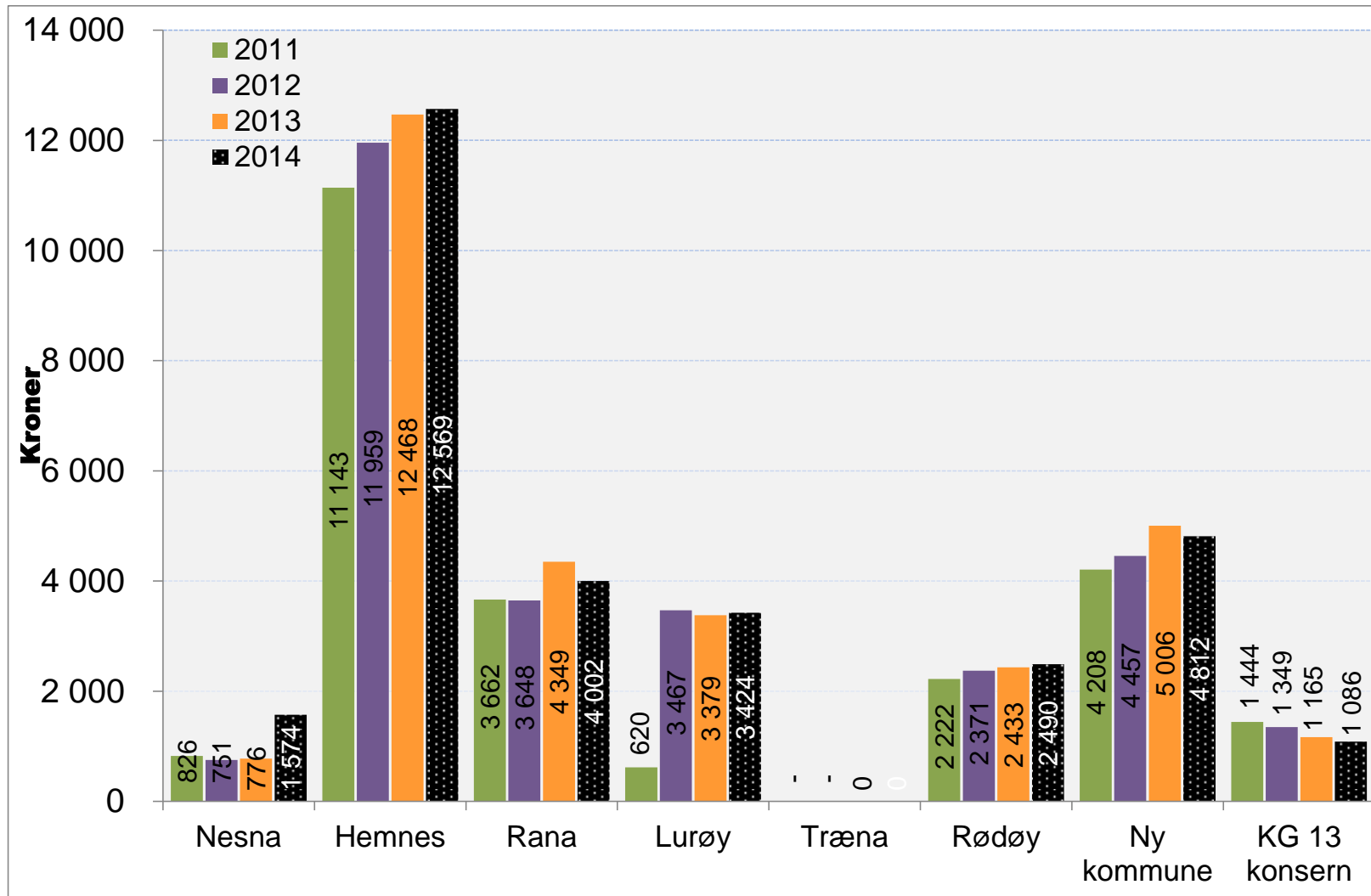
Skatteobjekt	Inntekter for kommunene 2014				
	Rødøy	Lurøy	Nesna	Hemnes	Rana
Verker og bruk	433 362	750 000	651 928	4 108 000	17 513 720
Kraftverk	2 634 259	600 000		53 700 000	50 449 588
Næring		550 000		715 000	15 212 069
Bolig/fritids- eiendommer		4 400 000	2 292 670		21 402 724
Sum	3 067 621	6 300 000	2 944 598	58 523 000	104 578 101

Kilde: Kommunenes egne tall

Træna har ikke eiendomsskatt

Eiendomsskatt pr innbygger

Eiendomsskatt - oppsummert

Hemnes har de høyeste inntektene pr. innbygger – samlet inntekt i 2014 ca. 51 mill.kr. som er knyttet til verker og bruk. Rana har til sammen ca. 83 mill kr. i 2014, beskatning av boliger, næringseiendom og verker og bruk

Forutsatt at den nye kommunen skal opprettholde den samlede inntekten fra eiendomsskatt på samme nivå som i dag, blir det en politisk oppgave å utforme et skatteregime som tilfredsstillende lovkravene og behandler næringsliv og innbyggere likt på Nord-Helgeland.

«Ny kommune» har betydelig høyere inntekt fra eiendomsskatt pr. innbygger enn KG 13.

Konsesjonskraftinntekter

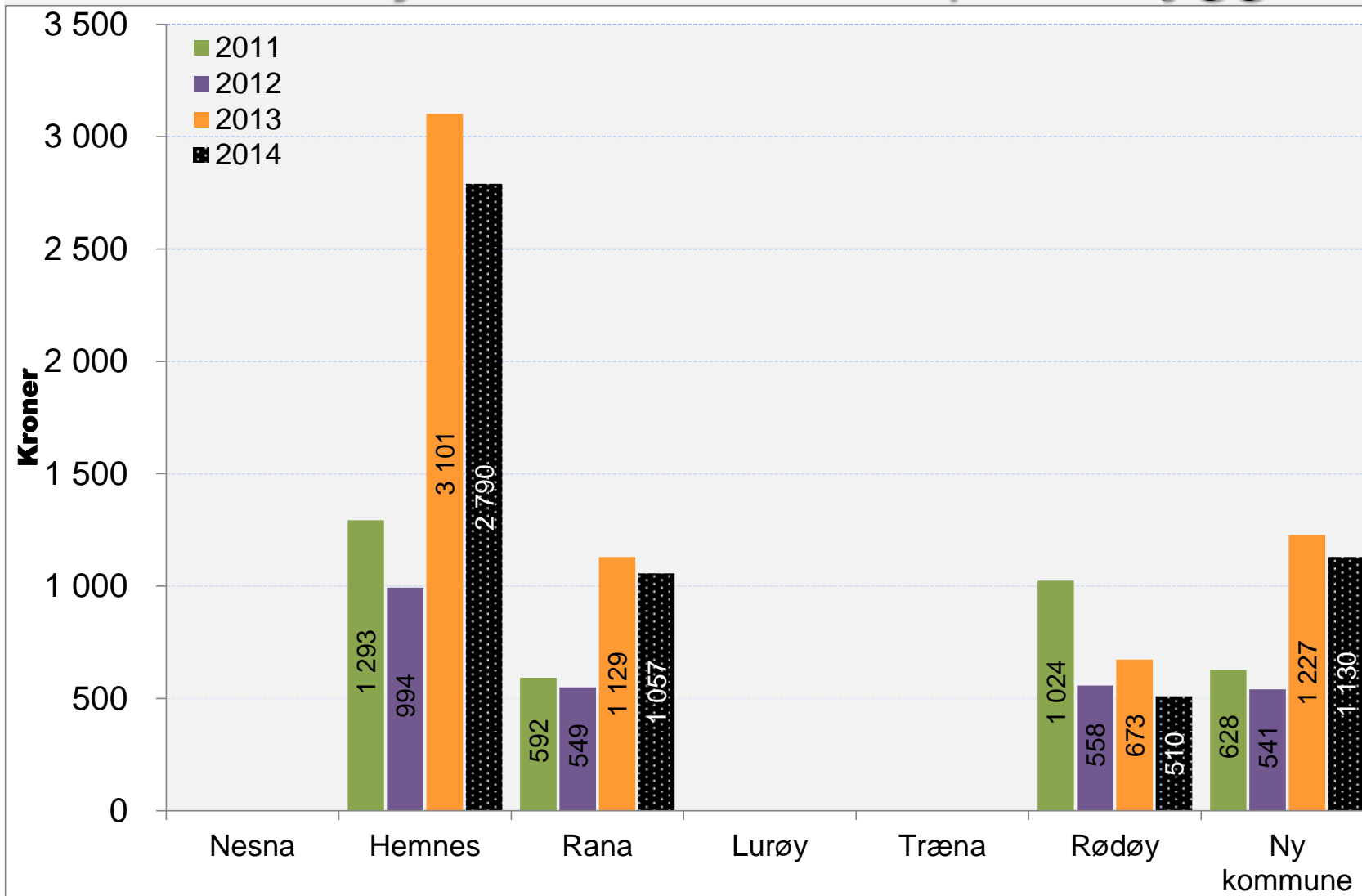
Tabell: Konsesjonskraftmengde, alminnelig forbruk og eventuell overskytende konsesjonskraft i kommunene Alle tallene er oppgitt i GWh.

Kommune	Konsesjonskraft- mengde	Alminnelig forbruk	Overskytende konsesjonskraft
Træna	0,0	-	
Rødøy	6,0	-	
Lurøy	0,0	-	
Nesna	0,0	36,0	
Hemnes	173,6	85,6	88,0
Rana	184,7	425,0	

Kilde: Energiutredninger for Nesna, Hemnes og Rana
Alminnelig forbruk i Træna, Rødøy og Lurøy ikke kjent

Alminnelig forbruk er definert som alt forbruk av elektrisk energi til husholdning, jordbruk, bedrifter unntatt kraftintensiv industri.

Konsesjonskraftinntekter pr innbygger

Konsesjonskraftinntekter - oppsummert

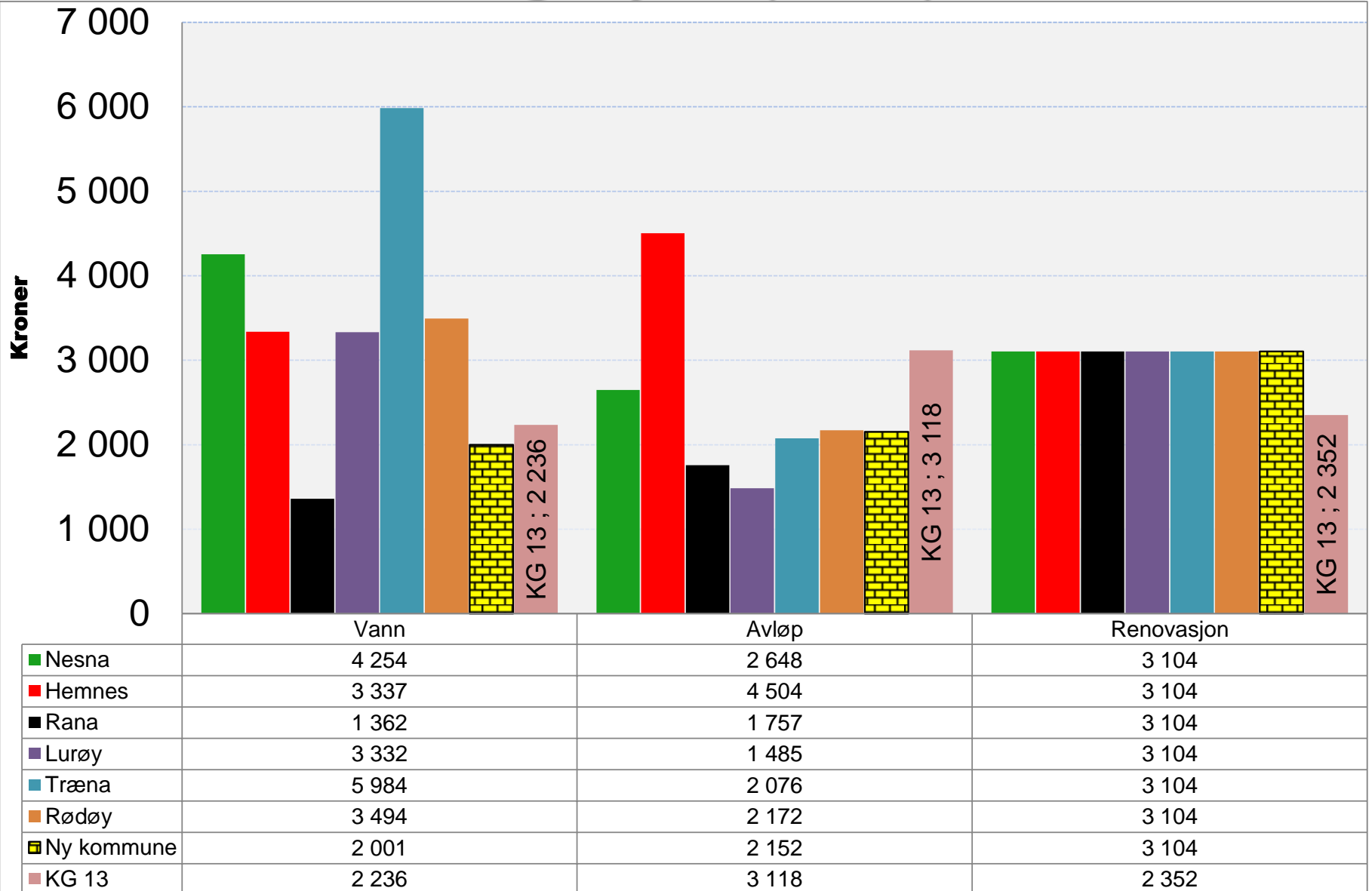
Hemnes har en tilkjent konsesjonskraftmengde på 173,6 Gwh og via en befolkning på 4 528 innbyggere tar en ut 85,6 Gwh til alminnelig forsyning. Overskytende konsesjonskraft tilfaller i dag Nordland fylkeskommune.

Rødøy har tilkjent kraftmengde på 6,0 Gwh og Rana 184,7 Gwh som utnyttes fullt ut.

Ved en eventuell ny kommune, vil all konsesjonskraften i Hemnes kunne utnyttes fullt ut. Beregnet gevinst på 14 mill. kr. (fastpris 2015) vil tilfalle den nye kommunen.

Hemnes og Rødøy bidrar til å løfte dagens nivå for Rana fra 1057 kr. til 1130 kr. pr. innbygger i en eventuell ny kommune

Årsgebyrer (2015)

Samlede årsgebyrer (2015)

Kommune	2015	2016	2017	2018
Træna	11164	11164	11164	11164
Rødøy	8770	8770	8770	8770
Lurøy	7921	7921	7921	7921
Nesna	10006	10006	10006	10006
Hemnes	10945	10945	10945	10945
Rana	6223	6223	6223	6223
Ny kommune	7257	7257	7257	7257
KG 13	7706	7706	7706	7706

Innbyggerne i Træna betaler mest i årsgebyr (kommunale gebyrer), med kr 11 164 i 2015. Innbyggerne i Rana betaler minst – kr 6 223, et lavt nivå sammenlignet med andre kommuner i landet. Differansen er kr 4 941 og betyr at det er 79,4% dyrere på Træna enn i Rana. Planlagt utvikling fram til 2018 endrer lite på dette bildet.

Samlede årsgebyrer - oppsummert

Træna, som har høyest avgiftsnivå for vann, avløp, renovasjon, feiing og tilsyn og har ikke eiendomsskatt for boliger og fritidseiendommer. Avgifter for førstnevnte tjenester skal tilsvare selvkost og kan derfor ikke justeres etter politisk prioritering som andre avgifter.

Beregningene, gitt kostnadsbildet i 2015, ville gitt et samlet årsgebyr på 7 257 for en bolig i en eventuell ny kommune. Det er om lag 500,- lavere enn gjennomsnittet for KG 13. Innebærer en reduksjon i avgiftsnivået for innbyggerne i alle kommuner unntatt Rana.

Ved en eventuell kommunesammenslåing vil det være nødvendig å harmonisere nivået på både eiendomsskatt og øvrige gebyr/avgifter i den nye kommunen.

Ny kommune på Nord-Helgeland

Engangsstøtte

KMD vil gjøre dekningen av engangskostnader ved en sammenslåing mer forutsigbar for kommunene, og unngå mange og tidkrevende søknadsprosesser. Departementet legger opp til at alle kommuner som slår seg sammen i reformperioden får dekket engangskostnader ved sammenslåingen etter en standardisert modell.

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000	35 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000	45 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000	55 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000

Kilde: Kommuneprosesjonen 2015.

«Ny kommune på N-Helgeland» vil løse ut engangsstøtte på 55 mill.kr.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Reformstøtte

Kommuner som fatter nasjonale vedtak om sammenslåing i reformperioden vil kunne få reformstøtte fra staten. Utbetalingen blir gitt uten ytterligere søknad fra kommunene, og utbetales på tidspunktet for sammenslåingen. Reformstøtten vil bli tildelt etter en standardisert modell.

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-14 999 innbyggere	5 mill.
15 000- 29 999 innbyggere	20 mill.
30 000- 49 999 innbyggere	25 mill.
Over 50 000 innbyggere	30 mill.

Kilde: Kommuneproposisjonen 2015

Ny kommune på N-Helgeland vil løse ut reformstøtte på 25 mill.kr.

Ny kommune på Nord-Helgeland

Inndelingstilskudd

Inndelingstilskuddet sikrer at kommuner som slår seg sammen til en ny kommune i reformperioden beholder tilskudd som om den fortsatt er to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen. Deretter trappes inndelingstilskuddet ned over 5 år.

Endringer i inntektssystemet -	(1000 kr)
Tap av basistilskudd (5 x 12 837) (Den nye kommunen får basistilskudd)	- 64 185
Tap småkommunetillegg (4 x 5 475) (Træna, Rødøy, Lurøy og Nesna)	- 21 900
Kompensasjon ved inndelingstilskudd	86 085
Netto utslag etter inndelingstilskudd	0

Trappes ned med 17,2 mill. kr. pr. år etter 15 år – inndelingstilskuddet på 86 mill. faller bort etter 20 år

Ny kommune på Nord-Helgeland

Forutsetninger for beregninger av endringer i rammetilskudd

Beregningene viser at storkommunealternativet vil få en endring i rammetilskuddet («Andre utslag») hvert år de første 15 årene på ca. 1-2 mill. kr.

Etter 20 år når rammetilskuddet er nede på det nivået som skal gjelde på lang sikt, viser beregningene at sammenslåings-alternativet vil få en reduksjon i rammetilskuddet på ca. 86 mill. kr.

Beregningene illustrerer effekter gitt dagens inntektssystem og tilhørende kriterieverdier for den enkelte kommune i 2015.

Ny kommune på Nord-Helgeland

Staten forutsetter at det hentes ut en effektiviseringsgevinst

Etter 20 år, når inndelingstilskuddet er trappet ned, må det være realisert et innsparingspotensial tilsvarende reduksjonen i rammetilskuddet. Det vil i utgangspunktet være lettest å realisere innsparingspotensialet på administrasjon.

En eventuell sammenslåing gir én administrativ og én politisk organisasjon, og dermed unngår doble funksjoner, oppgaver, rutiner og systemer på ulike områder.

Innsparingspotensialet på tjenester kan være mer krevende å realisere, og vil innebære at tjenester i større grad samlokaliseres dersom målet er å hente ut stordriftsfordeler.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Forutsetninger for beregning av effektiviseringsgevinster

Når det gjelder innsparingspotensial innenfor administrasjon, har vi synliggjort at dersom det nye kommunealternativet driver administrasjonen like effektivt som den billigste kommunen i dag (Rana), vil innsparingspotensialet sammenlignet med dagens kommuner være på ca. 51 mill. kr årlig.

Valg av organisasjonsmodell for den nye kommunen vil være avgjørende for hvor stort dette potensialet er.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Administrasjonsutgifter og mulig effektiviseringsgevinst					
	Innbyggere	Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger	Netto driftsutgifter i 1000 kr		Ved nivå Rana
Nesna	1 871	10 599	19 831		7 368
Hemnes	4 528	6 673	30 217		17 831
Rana	26 078	3 938	102 684		102 695
Lurøy	1 917	9 111	17 466		7 549
Træna	486	16 093	7 821		1 914
Rødøy	1 269	12 592	15 979		4 997
Sum Nord Helgeland	36 149	5 367	193 998		142 355
Gevinst/innsparing ved nivå tilsvarende Rana			51 643		

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

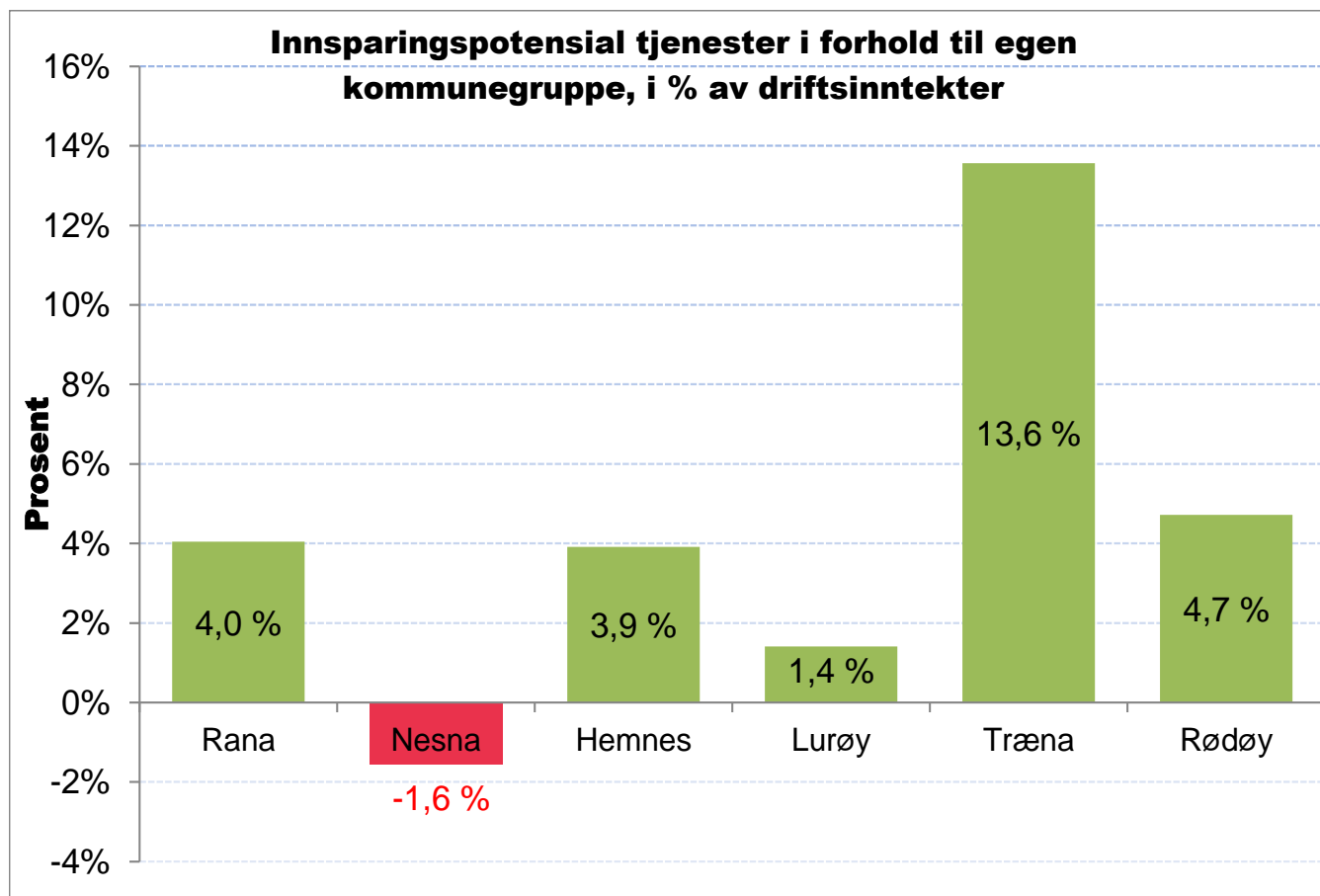
Effektiviseringsgevinst tjenesteområder

Dagens driftsutgifter i forhold til landsgjennomsnittet for kommunegruppa/den nye kommunen – Mill.kr.

	Rana	Nesna	Hemnes	Lurøy	Træna	Rødøy	Totalt
Barnehage	-10,8	0,3	1,9	1,3	0,1	-1,2	-8
Grunnskole	36,5	-8,0	4,2	5,8	1,8	4,8	45
Kommunehelse	9,5	-3,2	-2,2	1,0	2,3	4,7	12
Pleie og omsorg	-7,3	-0,0	6,3	-2,7	2,4	2,6	1
Sosialtjeneste	10,5	1,6	3,9	-0,4	-0,3	0,2	15
Barnevern	10,4	12,6	5,3	-1,3	1,8	-1,3	27
Planl., kulturm., nat	1,4	-0,3	-0,9	-1,1	0,4	-1,9	-2
Kultur	6,7	-1,7	-3,0	-1,2	0,7	-0,4	1
Kirke	5,2	-1,1	-0,6	1,7	0,0	0,5	6
Gater og vei	13,1	-2,6	3,5	0,1	-0,1	-0,4	14
Brann og ulykkesvei	1,2	-1,4	-0,6	-0,3	-0,3	-0,8	-2
SUM avvik egen gl	76,3	-3,7	17,8	3,0	8,9	6,6	109

Ny kommune på Nord-Helgeland

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Kommuneøkonomi - oppsummert

Økonomiske virkemidler (engangsstøtte): + 80 mill. kr.

Frigjort konsesjonskraft Hemnes kommune (årlig): + 14 mill. kr.

Andre utslag frie inntekter år 1 – 15 (årlig): + 1-2 mill.kr.

Effekt frie inntekter etter 20 år (årlig): - 86 mill. kr.

Effektiviseringsgevinst administrasjon (årlig): + 25 - 50 mill.kr.

Avhengig av hvilken organiseringsmodell som velges

Effektiviseringsgevinst tjenesteområdene (årlig) : 109 mill.kr.

Dagens driftsutgifter i forhold til landsgjennomsnittet for kommunegruppa/den nye kommunen

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Stortinget har bebudet gjennomgang av inntektssystemet i 2016 med iverksetting av endringer fra 2016.

Følgende hovedspørsmål er naturlig å stille:

- Hvordan blir de nye rammevilkårene for kommunene på Nord-Helgeland?
- Hvilke konsekvenser vil dette få for tjenestetilbudet og kommunenes muligheter for å fylle andre roller?

Info fra FM i Nordland pr. 2.oktober 2015:

- Nytt inntektssystem skal på høring høsten 2015 og kommunene vil få innsikt i hovedlinjene og strukturen i et nytt inntektssystem før årsskiftet. Dette vil gjøre beregninger mulig for 0-alternativet.
- FM får i høst kjennskap til kriterier for oppsummering av vedtak høsten 2016.

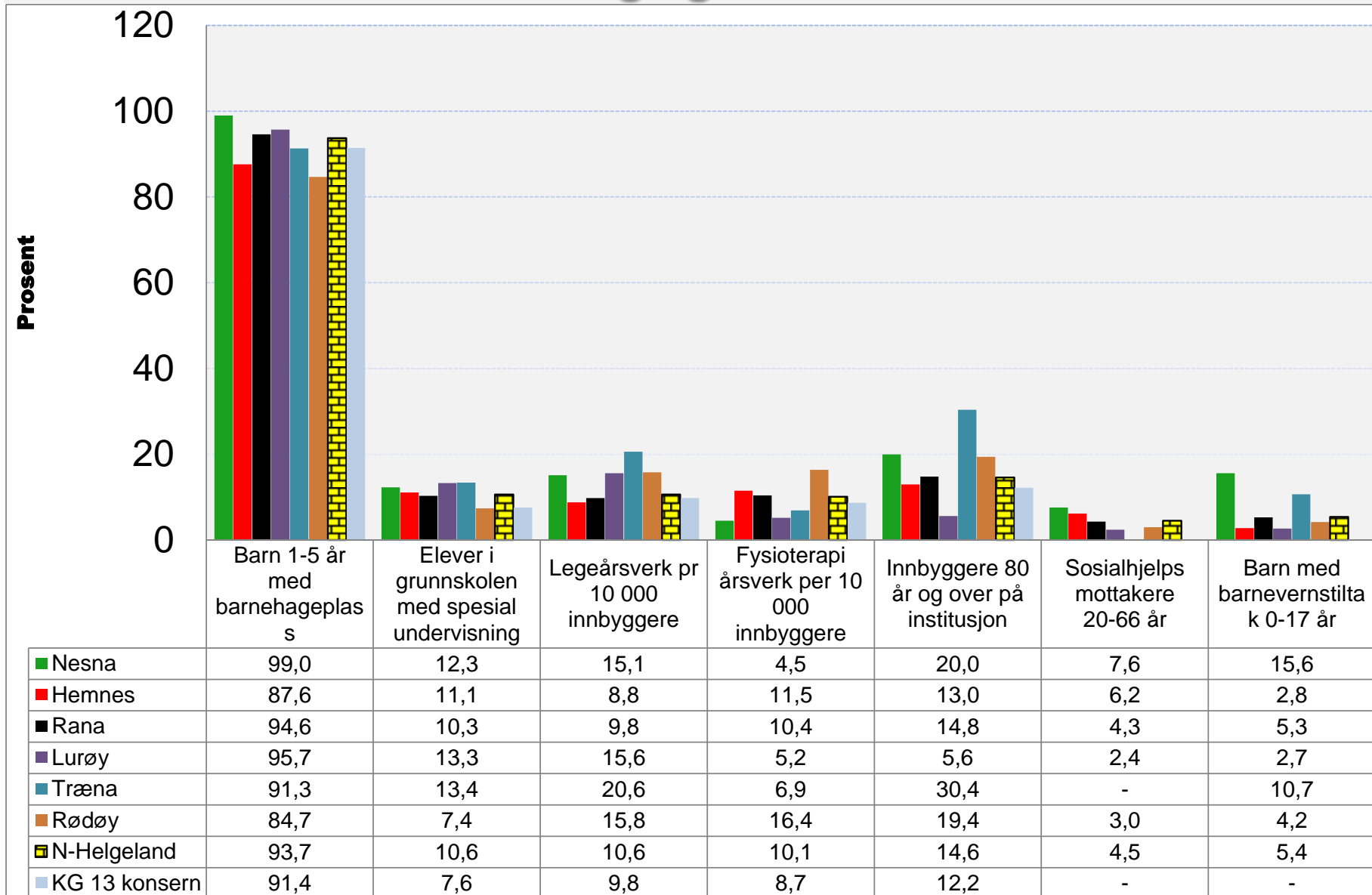
Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

**Tjenestetilbud og
myndighetsutøvelse**

Dekningsgrad 2014

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Kommunebarometeret

	Endelig plassering	Korrigert inntekt	Rangering nøkkeltall	Gruppe
Lurøy	94	108	70	G04
Nesna	325	110	282	G06
Rana	336	109	310	G13
Rødøy	356	110	324	G05
Træna	365	124	251	G05
Hemnes	404	131	360	G03

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

**Digitalisering og ny
kommunikasjon**

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Gjennom **digitalisering, nye og bedre arbeidsmetoder og dialog** gjennom nettsider og sosiale medier skal kommunene være beredt til å møte framtida. **Likevel har kommunene så langt i liten grad digitalisert sine tjenester.**

Mange tilbyr i dag flere søknadsskjema på nett, men gjennomfører resten av saksbehandlingen manuelt uten at innbyggerne kan følge saksbehandlingen på nett.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Flere kommuner jobber i dag aktivt med digitalisering for å oppnå bedre tjenester for innbyggerne og mer effektiv saksbehandling. Det er igangsatt prosjekt hvor innbyggerne **skal kunne søke om alle tjenester, følge behandlingen av sin egen sak og kommunisere direkte med sin saksbehandler.**

Behovet for å oppsøke et rådhus eller servicetorg blir da minimalt og kommunen kan bruke mer midler på tjenesteproduksjon framfor administrasjon/ saksbehandling.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Samfunnsutvikling

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Rollen som samfunnsutvikler handler om:

- Langsiktig arealbruk og utbyggingsmønster
- Utbygging av infrastruktur
- Steds- og sentrumsutvikling,
- Næringsutvikling
- Miljø og folkehelse

En viktig målsetting med kommunesammenslåing er **å få en mer handlekraftig kommune som kan spille en større rolle som både lokal og regional samfunnsutvikler.**

Forutsetter at kommunen har tilstrekkelig kompetanse og ressurser både til **arealplanlegging, næringsarbeid, kulturtiltak, miljøvern, nettverksbygging og etablering av gode partnerskap.**

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Tabell 16: De ti kommunene med lavest arbeidsmarkedsintegrasjon i 2011.

Kommune	2000	2011
Berlevåg	18,3	19,6
Alta	20,9	19,6
Tromsø	22,9	19,4
Bodø	20,9	19,4
Sør-Varanger	15,3	19,3
Røst	16,5	18,8
Rana	15,0	16,5
Båtsfjord	15,0	16,1
Værøy	14,2	14,6
Træna	20,9	10,5

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Utpendling 2014

Kommune	Arbeids- takere	Pendler ikke	1	2	3	4	5	Andre
SAMLET	17661	16312	170 Vefsn	150 Bodø	131 Oslo	126 Trond-heim	110 Alsta-haug	662
RANA	12824	11843	104 Hemnes	97 Trond-heim	96 Bodø	90 Oslo	77 Vefsn	517
TRÆNA	259	220	14 Alsta-haug	5 Oslo	5 Rana	2 Trond-heim	2 Bodø	11
RØDØY	645	494	33 Meløy	24 Lurøy	17 Bodø	13 Rana	8 Oslo	56
LURØY	929	785	47 Rana	15 Rødøy	12 Bodø	12 Alsta-haug	12 Nesna	46
NESNA	866	734	48 Rana	19 Alsta-haug	10 Vefsn	6 Oslo	6 Lurøy	43
HEMNES	2138	1388	482 Rana	76 Vefsn	23 Andøy	20 Bodø	18 Oslo	131

Utredning av alternativet

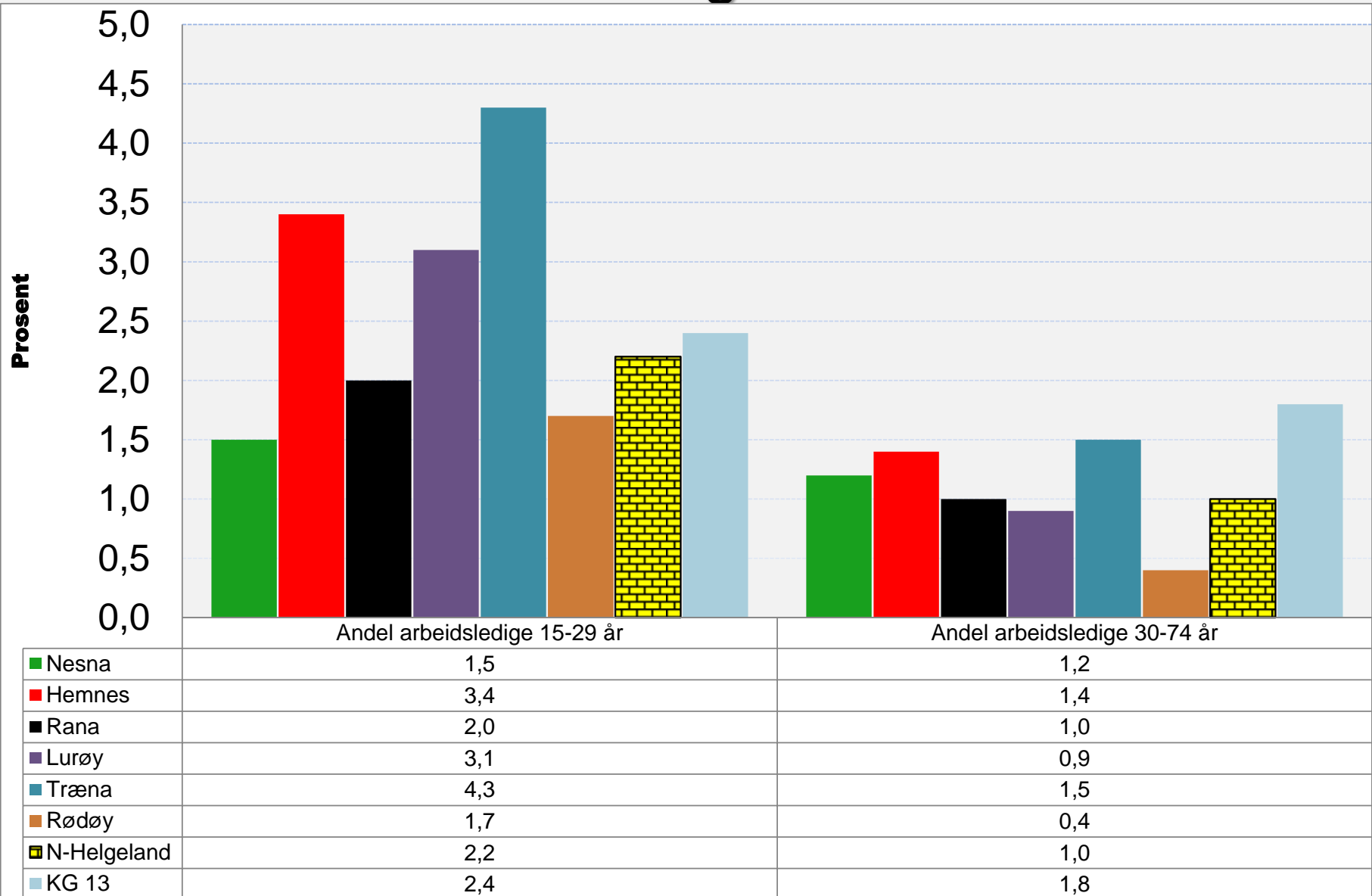
Ny kommune på Nord-Helgeland

Innpendling 2014

Kommune	1	2	3	4	5	Andre
SAMLET	174 Vefsn	64 Alstahaug	43 Trondheim	40 Bodø	34 Brønnøy	417
RANA	482 Hemnes	95 Vefsn	48 Nesna	47 Lurøy	43 Alstahaug	350
TRÆNA	2 Nesna	2 Rødøy	2 Meløy	2 Trondheim	2 Alstahaug	9
RØDØY	22 Meløy	15 Lurøy	4 Rana	2 Nesna	2 Hemnes	21
LURØY	24 Rødøy	20 Rana	6 Nesna	6 Bodø	4 Trondheim	36
NESNA	45 Rana	12 Leirfjord	12 Lurøy	11 Alstahaug	7 Hemnes	49
HEMNES	104 Rana	73 Vefsn	7 Fauske	6 Bodø	4 Stord	44

Arbeidsledighet 2014

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Mulige organisasjonsmodeller

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Mulige organisasjonsmodeller

i. Samlokalisering av administrative oppgaver

ii. Geografisk funksjonsdeling

iii. Desentralisert administrasjon

iv. Lokale servicekontor

Ny kommune på Nord-Helgeland

Mulige organisasjonsmodeller

Samlokalisering av administrative funksjoner

Potensialet for stordriftsfordeler ved en kommunesammenslåing er betydelig, spesielt innenfor administrasjon. En stor del av potensialet ligger i samlokalisering av administrative oppgaver og funksjoner.

Dette vil typisk gjelde **sentraladministrasjonen, tekniske funksjoner, plan- og byggesaksavdeling, oppmålingsavdeling, kultur, barnevern, PPT, næringsavdeling, landbruk m.m.** I praksis vil dette gjelde tjenester hvor geografisk lokalisering ikke er avgjørende for innbyggernes opplevelse av kvalitet og tilgjengelighet.

I en slik modell er det **mest funksjonelt at det meste av kommunenes administrative oppgaver og funksjoner samlokaliseres på samme sted.**

Ny kommune på Nord-Helgeland

Forventede konsekvenser av samlokalisering av administrative funksjoner:

- Økonomiske stordriftsfordeler
- Større fagmiljø og forventet positiv effekt på rekruttering og kompetanse
- Større distanse til bruker i myndighetsutøvelse
- Mindre muligheter for tilgjengelighet for innbyggerne gjennom direkte kontakt
- Potensielt lang reisevei for ansatte som får nytt arbeidssted
- Færre kompetansearbeidsplasser i distriktene

Ny kommune på Nord-Helgeland

Mulige organisasjonsmodeller

Geografisk funksjonsdeling

En geografisk funksjonsdeling i en eventuell ny kommune medfører at **funksjoner og avdelinger som har naturlig samhandling, samlokaliseres i de forskjellige kommunesentrene**. Dette kan bygge på eksisterende interkommunale samarbeid, eller opprettes som en del av en kommunesammenslåing. På samme måte som for modellen ovenfor er dette mest aktuelt for tjenester hvor innbyggerne er lite avhengig av direkte oppmøte. **I praksis innebærer dette en deling av de administrative funksjonene mellom dagens seks kommuner.**

Geografisk funksjonsdeling kan for eksempel brukes for tjenestene:

- Økonomi, regnskap og lønn
- Barnevern
- PPT og familievernkontor
- Kultur
- Plan og byggesaksbehandling
- Landbruk

Ny kommune på Nord-Helgeland

En geografisk funksjonsmodell vil kunne ha følgende konsekvenser:

- Større fagmiljø og mulighet for spesialisert kompetanse innenfor den enkelte tjenesten
- Fordeling av vekstimpulser, utvikling og ikke minst arbeidsplasser mellom dagens seks kommuner
- Lavere stordriftsfordeler og økonomiske gevinster sammenlignet med samlokaliseringsalternativet
- Tilgjengeligheten for innbyggerne vil variere etter bosted og aktuell tjeneste
- Mindre optimal samhandling og en kompleks organisasjon sammenlignet med samlokaliseringsalternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Mulige organisasjonsmodeller

Desentralisert administrasjon

En desentralisert modell innebærer at **hoveddelen av de administrative funksjonene videreføres på samme lokaliteter som i dagens kommuner**. Det etableres en felles sentral ledelse i den nye kommunens kommunesenter, mens den øvrige administrasjonen opprettholdes som før. Dette innebærer at alle dagens kommunehus eller rådhus videreføres som i dag, med et bredt spekter av funksjoner. Ansatte får da i stor grad samme arbeidssted som i dag.

Denne modellen antas å få følgende konsekvenser:

- God tilgjengelighet for innbyggerne
- Kortere reiseavstand for ansatte
- Dagens kommunesenter beholder samme antall kommunale arbeidsplasser som i dag
- Dagens fagmiljø videreføres, men det gir ingen mulighet for større fagmiljø eller spisskompetanse
- Samhandlingen internt i den nye kommunen vil bli komplisert
- Det vil ikke være mulig å hente ut noen økonomiske stordriftsfordeler

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Lokale servicekontor

Begrenset bemanning som fungerer som førstelinjetjeneste for publikum.

Positive effekter:

- Innbyggerne kan få informasjon om kommunens tjenester, levere søknader og avtale møter med saksbehandlere.
- Bedre tilgjengelighet til kommunens tjenester samtidig som servicekontoret blir et kontaktpunkt for innbyggerne der de kan få hjelp med de fleste spørsmål.
- Kan etableres i rådhus/kommunehus/bibliotek m.v. – kombinasjonsløsninger kan gi fleksibilitet i åpningstid og utnyttelsen av ansattressurser
- kan tilknyttes møterom med videokonferanseutstyr, åpner muligheter for møter med sin saksbehandler, som eventuelt har kontor i en annen del av kommunen.

Opprettholdelsen av lokale servicekontor vil være noe mer ressurskrevende enn en fullstendig samlokalisering. Samtidig vil det, uten veldig store kostnader, bidra til å opprettholde nærheten til innbyggerne og god tilgjengelighet til kommunenes tjenester.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Interkommunalt samarbeid

Ny kommune på Nord-Helgeland

Interkommunalt samarbeid på N-Helgeland (NIVI-analyse)

På Indre Helgeland har alle de seks kommunene færre ordninger enn gjennomsnittet for fylket. Grane (29) og Hattfjelldal (28) har flest ordninger, noe som bl.a. skyldes at begge kommuner har flere ordninger i lag med Vefsn. De øvrige kommunene Lurøy (27), Rana (26), Nesna (25) og Hemnes (24) har relativt få ordninger, men har utviklet noen nye ordninger seg i mellom de siste årene og framstår som kjernekommuner på Indre Helgeland.

Det er også et utviklingstrekk at kommuner kjøper tjenester utenfor egen region.

Nedlagte samarbeid de siste årene:

- Barnevern Rødøy-Lurøy-Træna
- Kart og oppmåling Lurøy-Træna
- Skogbrukssamarbeid Lurøy-Rana
- RKK Hemnes - Nesna - Rana

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Dersom kommunene ikke skulle bli enige om en kommunesammenslåing til en ny kommune på N-Helgeland, eller andre sammenslåingsalternativ, vil det være naturlig å stille spørsmålene:

Er det hensiktsmessig å inngå et mer omfattende og mer forpliktende interkommunalt samarbeid?.

Er dette er et fullgodt alternativ til sammenslåing?

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Sterke og svake sider

Ny kommune på Nord-Helgeland

Kommune	Økonomi	Tjeneste- utvikling	Myndighets- utøvelse	Samfunns- utvikling	Demokrati	IKT
Hemnes	<p>Sterke sider: Svært høye inntekter, ikke eiendomsskatt boliger/fritidsbebyggelse</p> <p>Svake sider: Høy lånegjeld, lite effektiv drift, høye kommunale avgifter</p>	<p>Sterke sider: Høyt tjenestenivå</p> <p>Svake sider: Dårlige nøkkeltall, plass 404 i KB, høye utgifter skole og pleie- og omsorg, lav legedekning</p>	<p>Sterke sider: Få klagesaker og tilsynsavvik</p> <p>Svake sider:</p>	<p>Sterke sider: Integrert bo- og arbeidsmarked, revidert planverk</p> <p>Svake sider: Befolkningsnedgang og aldrende befolkning, svak arbeidsplassvekst, høy utpendling, synkende yrkesfrekvenser, 389.plass NHO-NM 2015, folkehelseutfordringer</p>	<p>Sterke sider: Høy valgdeltakelse</p> <p>Svake sider:</p>	<p>Sterke sider: Vertskommune i samarbeidet på noen tjenesteområder, tilgang på høyhastighet bredbånd, egen IKT avdeling God digitaliseringsgrad</p> <p>Svake sider: Rekruttering av fagpersonell med høyere utdanning</p>

Ny kommune på Nord-Helgeland

Mulige konsekvenser for de minste kommunene:

- Avstandsulempen for politisk deltakelse betinger etablering av nærdemokratimodeller
- Digitalt førstevalg for innbyggerne vil kunne redusere avstandsulempen
- Vil kunne miste noen administrative stillinger
- Vil inngå i en kommune med god økonomi som har utfordringer på ulike områder
- Nytt regime for eiendomsskatt vil gi endringer – noen får skatt som ikke har i dag og noen får redusert sitt skattenivå
- Vil få del i kraftkommunenes inntekter og frigjort konsesjonskraft fra fylkeskommunen
- Tilgang til sterke fagmiljø med bred og spiss kompetanse
- Oppnå distanse i myndighetsutøvelsen
- Reduserte kommunale gebyrer for innbyggerne
- Tilgang til et sterkt næringsutviklingsmiljø som kan bidra til å forsterke samfunnsutviklingsfokus
- Inngå i en ny kommune som blir en sterk regional utviklingsaktør som kan fremme regionens saker

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Forventninger til kommunene 2015-2016

Høst 2015

- Prosessene inn i en ny mer forpliktende fase
- Politisk lederskap og politisk forankring i den enkelte kommune
- Starte arbeidet med intensjonsgrunnlag
- Avklaring hvordan prosessen føres videre
  - Felles prosjekt og framdriftsplan
  - Eierskap

Fase to – Avklaring og beslutning

Ny kommune på Nord-Helgeland

Møter mellom politisk ledelse i de 6 kommunene

- 18.juni 2015 Lovund
- 26.august 2015 Mo i Rana

Felles konklusjoner fra de 6 kommunene:

- Arbeidet med et felles intensjonsgrunnlag bør forankres i kommunestyrene i konstituerende møter i oktober
- Prosjektleder utarbeider forslag til felles saksframlegg
- Fra hver kommune deltar ordfører, opposisjonsleder og rådmann i arbeidet med intensjonsgrunnlaget

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Tilråding, informasjon og høring

- Rådmennene i de aktuelle kommunene koordinerer og forbereder en sak til sine kommunestyre som oppsummerer prosessen og gir tilråding om sammenslåingsalternativ.
- Kommunestyret fatter vedtak om sammenslåingsalternativ og veien videre.
- Kommunestyret må også gjøre vedtak om hvordan innbyggerne skal informeres og høres [jf. Inndelingslova § 10](#). Kommuner vedtar videre prosess, og får 100 000 kroner i støtte til informasjon og folkehøring fra departementet.
- Som grunnlag for høring bør kommunestyret vurdere om de skal lage en felles intensjonsavtale. Det er viktig at denne avtalen avklares og forankres i alle kommunestyrene.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Behandling av saken i kommunestyrene

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Rødøy kommunestyre gjorde følgende enstemmige vedtak i møte 1.oktober 2015:

Sak 057/2015: Kommunereform: Presentasjon av faktagrunnlag Nord-Helgeland

Kommunestyret er tilfreds med det felles utredningsarbeidet som er gjennomført under ledelse av rådmennene i de seks kommunene, og tar utredningen «Ny kommune Nord-Helgeland» til orientering.

Sak 058/2015: Kommunereform: Presentasjon av faktagrunnlag Salten

Kommunestyret tar utredning av kommunestruktur Salten til orientering.

Kommunestyret tar datagrunnlag «Ny kommune Ytre Salten med Rødøy» bestående av Bodø, Beiarn, Gildeskål, Meløy og Rødøy til orientering.

Sak 059/2015: Kommunereform: Vurdering av alternativet å bestå som egen kommune

Kommunestyret tar rådmannens vurdering av alternativet å bestå som egen kommune til orientering.

Sak 060/2015: Kommunereform: Beslutning om hvordan befolkningen skal høres

Rødøy kommunes befolkning skal høres om kommunesammenslåing gjennom opinionsundersøkelse, etter Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder.

Høring gjennomføres når felles intensjonsavtale foreligger.

Informasjon og innbyggerdialog skal ha fokus gjennom hele prosessen.

Rødøy kommune søker utbetalt kr 100.000 til arbeidet med informasjon og høring, basert på at faktagrunnlaget for utredningsalternativene Nord-Helgeland og Salten er presentert, sammen med vurdering av utredningsalternativet å bestå som egen kommune.

Ny kommune på Nord-Helgeland

Lurøy kommunestyres enstemmige vedtak av 7.oktober 2015 – sak 22/2015:

1. Kommunestyret tar faktagrunnlaget, samt prosjektledelsen sine vurderinger, til orientering.
2. Kommunestyret ser behov for ytterligere kunnskap om eventuelle konsekvenser av kommunesammenslåing, samt mer kunnskap om å bestå som egen kommune.
3. Kommunestyret støtter at en fremforhandler et felles intensjonsgrunnlag med samarbeidende kommuner.
4. Dersom reformprosessen ender med at Lurøy kommune går videre som egen kommune er det avgjørende at grensen mot Rødøy flyttes slik at den følger naturlig geografisk linje. Dagens grense er for langt utdatert, og hindrer optimal samfunnsplanlegging i grenseområdene. Det vil være et politisk lederansvar å løfte denne problemstillingen fram.
5. Kommunestyret gir ordfører, opposisjonsleder og rådmann i oppdrag i lag med de øvrige fem kommuner å legge fram et forslag til felles intensjonsgrunnlag for kommunestyret.
  - Forslaget bør foreligge innen 1. mars 2016 slik at en legger til rette for høringsprosess i forkant av kommunestyrets behandling i møte i mars/april 2016.
6. Kommunestyret vil ta stilling til om det er grunnlag for å gå videre i en prosess med mål om å komme fra intensjonsgrunnlag til intensjonsavtale etter at nytt inntektssystem er lagt frem av regjeringen i 2016. En eventuell intensjonsavtale forutsettes behandlet i kommunestyret.

Utredning av alternativet

Ny kommune på Nord-Helgeland

Takk for samarbeidet så langt om et felles utfordrende utredningsoppdrag og lykke til i den videre prosess fram til endelig vedtak i juni 2016!

Nærmere om fakta og prosessen rundt dette alternativet:

www.nordhelgeland.no